

KARIJOEN KUNTA
Talousarvio 2025
Taloussuunnitelma 2025-2027

KARIJOKI
turvallista kasvaa

Kunnanhallitus 2.12.2024
Kunnanvaltuusto 9.12.2024

KARIJOEN KUNTA
TALOUSARVIO 2025 JA TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

1	TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN TAUSTATIEDOT.....	5
1.1	Yleinen taloudellinen tilanne	5
1.2	Kuntien talous	5
1.3	Karijoen kunta	7
1.4	Talousarvion liittyminen kuntastrategiaan	7
1.5	Väestö ja työpaikat	8
1.6	Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaperusteet	11
1.7	Rakenne, sitovuus	14
1.8	Hankintaoikeudet.....	14
2	TALOUSARVIO/TALOUSSUUNNITELMA TAVOITTEET	16
2.1	Kunnanhallitus	16
2.1.1	Vaalit	16
2.1.2	Yleinen hallinto	16
2.1.3	Keskustoimisto	19
2.1.4	Elinkeinoelämän kehittäminen	19
2.1.5	Hyvinvoinnin edistäminen	21
2.1.6	Ympäristöpalvelut	22
2.1.7	Ammatilliset oppilaitokset	22
2.1.8	Kansalaisopisto	23
2.1.9	Musiikkiopisto	23
2.1.10	Asuntojen ja muiden tilojen vuokraus	24
2.1.11	Työllisyyden hoito	24
2.1.12	Maatalouspalvelut	25
2.1.13	Konserniyhtiöt.....	25
2.2	Vapaa-aikalautakunta	27
2.2.1	Kirjastopalvelut	27
2.2.2	Kulttuuripalvelut	28
2.2.3	Liikunta ja nuorisopalvelut.....	28
2.3	Kasvatus- ja opetuslautakunta.....	30
2.3.1	Opetustoimen hallinto	30
2.3.2	Peruskoulut	30
2.3.3	Yhteiset koulut	32

2.3.4	Varhaiskasvatus	32
2.4	Tekninen lautakunta	35
2.4.1	Rakennusvalvonta	35
2.4.2	Tekninen hallinto	36
2.4.3	Yleiset työt	36
2.4.4	Kiinteistöt	37
2.4.5	Tukipalvelut	38
2.4.6	Vesihuolto	38
3	LIITTEET	40
3.1	Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelma	40
3.2	Karijoen kunnan tuloslaskelma	41
3.3	Talousarvio investoinneista	43
3.4	Rahoituslaskelma	45
3.5	Henkilöstösuunnitelma	46
3.6	Investointisuunnitelma	47
3.7	Meno / tuloyhdistelmä	48
3.8	Investoinnit ja rahoitus	49
3.9	Lainamäärän kehitys	50

1 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN TAUSTATIEDOT

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Vuoden 2024 taloudellinen tilanne on ollut varsin haasteellinen sekä kotimaisilla että kansainvälisillä markkinoilla. Maailmantalouden kasvuvauhti on hidastunut merkittävästi johtuen korkotason noususta, geopoliittisista jännitteistä ja heikentyneestä kysynnästä. Erityisesti euroalueella korkean inflaation hillitsemiseksi tehdyt rahapolitiikan kiristämistoimet ovat rajoittaneet talouskasvua ja vaikuttaneet kotitalouksien kulutukseen sekä yritysten investointihalukkuuteen. Tämä on johtanut monilla sektoreilla tuotannon laskuun ja työttömyyden hienoiseen kasvuun.

Korkea inflaatio on syönyt ostovoimaa laajasti, ja vaikka hintojen nousuvauhti on hidastunut ja korot laskeneet vuoden jälkipuoliskolla, ovat niiden vaikutukset edelleen tuntuvia erityisesti matala- ja keskituloisille kotitalouksille. Energian hinnan voimakkaat vaihtelut ovat lisänneet epävarmuutta sekä kuluttajien että yritysten keskuudessa. Suomessa yksityisen kulutuksen osuus bruttokansantuotteesta on pienentynyt samalla kun vientikysyntä on pysynyt vaisuna. Suomen talous on riippuvainen erityisesti metsäteollisuuden ja teknologiateollisuuden viennistä, mutta globaalit kysyntäheikkoudet ovat rajoittaneet kasvumahdollisuuksia.

Työmarkkinoilla on kuitenkin havaittu paikallista vahvistumista erityisesti palvelualoilla. Rakennusala sen sijaan kärsii materiaalikustannusten noususta ja kysynnän heikentymisestä. Myös digitalisaatio ja vihreä siirtymä tuovat uusia mahdollisuuksia kasvun luomiseksi, mutta näiden hyödyntäminen vaatii investointeja, joita korkotason nousu rajoittaa.

Julkisella sektorilla alijäämäisyys on pysynyt ongelmana. Valtion budjettitasapaino on vaikeutunut, ja monet maat, mukaan lukien Suomi, joutuvat pohtimaan talouskurin ja elvytyksen tasapainottamista. Suomessa velkasuhteen kasvu suhteessa bruttokansantuotteeseen on johtanut keskusteluihin verotuksen kiristämisestä ja menoihin kohdistuvista leikkauksista. Tulevaisuuden näkymät riippuvat paljon siitä, miten nopeasti inflaatio saadaan hallintaan ja talouskasvu uudelleen käyntiin.

1.2 Kuntien talous

Kuntatalous on ollut merkittävässä muutostilassa viimeisen kahden vuoden ajan, erityisesti sote-uudistuksen ja kiihtyvän väestörakenteen muutosten vuoksi. Sote-uudistuksen seurauksena vastuita ja resursseja siirtyi kunnilta hyvinvointialueille, mikä on muuttanut merkittävästi kuntien budjettirakenteita. Vaikka uudistus vapautti kunnat suurista sote-kustannuksista, se myös kavensi niiden verotuloja ja lisäsi paineita jäljelle jäävien peruspalveluiden järjestämisessä.

Väestön ikääntyminen tuo lisähaasteita. Ikääntyvä väestö kasvattaa sosiaali- ja terveyspalveluiden tarvetta ja hoivakustannuksia, samalla kun työikäisen väestön määrän väheneminen hidastaa verotulojen kasvua. Tämä yhdistelmä pakottaa kunnat tehostamaan toimintaansa ja uudistamaan palvelurakenteitaan.

Kuntien vuoden 2025 budjetointiin liittyy useita keskeisiä sopeutustoimia. Monet kunnat keskittyvät henkilöstömenojen hallintaan ja uusien tulonlähteiden etsimiseen. Strategiset investoinnit, kuten panostukset koulutukseen ja teknologiaan, nähdään pitkän aikavälin kasvun mahdollistajina. Digitalisaatio on avainasemassa tuottavuuden parantamisessa ja kustannusten vähentämisessä, mutta alkuvaiheen investoinnit voivat olla erityisen haastavia pienille kunnille.

Kuntien rahoitus nojaa edelleen vahvasti valtionosuuksiin, joiden riittävyys on huolenaihe erityisesti pienille kunnille. Suuremmat kaupungit voivat kehittää omia tulonlähteitään esimerkiksi kiinteistökehityksen ja matkailun kautta, mutta pienemmät kunnat kamppailevat peruspalveluiden rahoituksen kanssa. Tämä voi syventää alueellisia eroja, mikä tekee kuntien välisestä yhteistyöstä ja valtion tukitoimista entistä tärkeämpiä.

Kuntien tulevaisuus nojaa pitkälti niiden kykyyn tehdä rakenteellisia uudistuksia ja sopeutua väestökehityksen mukanaan tuomiin muutoksiin. Yhteistyö valtion, hyvinvointialueiden ja muiden kuntien kanssa on olennaista kuntatalouden kestävyuden varmistamiseksi. Kuntien rooli alueellisessa elinvoimassa ja palveluiden järjestäjänä säilyy tärkeänä, vaikka niiden toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti.

Karijoen kunnan taloustilanne vuonna 2024 on ollut heikompi kuin aiempina vuosina, ja tilinpäätösennuste näyttää alijäämäiseltä. Vuoden 2025 budjetin laadinnassa keskeisenä haasteena ovat jatkuvasti kohoavat yleiskustannukset. Inflaation vaikutukset näkyvät erityisesti energia-, rakennus- ja ostopalveluiden hinnoissa. Tämä asettaa painetta paitsi toimintojen tehostamiselle, niin myös kunnallisveron tason tarkastelulle. Kunnan pieni väestöpohja tekee kuitenkin verotulojen kasvattamisen vaikeaksi ilman uusien asukkaiden tai yritysten houkuttelemista alueelle.

Vuoden 2025 talousarvion laadinnan lähtökohtana on ollut lievä ylijäämä tai 0-tulos, sekä varovaisuuden periaatteiden noudattaminen epävarmuuden vallitessa, vaikka varsinaisia säästötavoitteita ei laadinnalle asetettukaan. Talousarvion suunnitelmavuosien ennustettavuus on jälleen kerran äärimmäinen haasteellista. Ennustamista vaikeuttavat erityisesti epävakaa talouden tilanne, valtakunnan poliittisen päätöksenteon ennakoimattomuus, sekä vuoden 2025 alussa voimaan tuleva työvoimahallinnon uudistus ja sen rahoitus tulevina vuosina.

Karijoen kunnassa palveluiden järjestämisessä korostuu tarve priorisoida. Koulujen ja varhaiskasvatuksen ylläpitäminen ovat ensisijaisia tavoitteita, mutta samalla on löydettävä keinoja tukea sekä työssä käyvän että ikääntyvän väestön hyvinvointia. On tärkeää varmistaa, että kunnan rahoitus säilyy vakaana ja investointeihin riittää resursseja myös tulevaisuudessa. Tämä edellyttää vastuullista ja pitkäjänteistä taloudenpitoa.

Karijoen tulevaisuus riippuu siitä, miten kunta kykenee houkuttelemaan uusia asukkaita ja yrityksiä sekä löytämään kestäviä tulonlähteitä. Strategiset investoinnit esimerkiksi matkailuun, energiatehokkuuteen ja pienten paikallisten yritysten tukemiseen voivat edistää kunnan elinvoimaa.

Lopuksi on todettava, että kuntatalouden haasteet eivät ole ylitsepääsemättömiä, mutta niiden ratkaiseminen vaatii aktiivista johtamista, sopeutumiskykyä ja yhteistyötä. Karijoen vahvuuksia ovat maaseutumainen ympäristö, vahva yhteisöllisyys ja paikallisten resurssien hyödyntämispotentiaali. Näihin tekijöihin perustuen kunta voi rakentaa taloudellisesti kestävänsä tulevaisuuden. Karijoki voi nousta esimerkikunnaksi, jossa paikalliset vahvuudet yhdistetään innovatiivisiin ratkaisuihin ja kestävänsä taloudenhallintaan, mutta tämä vaatii avarakatseisuutta ja heittäytymiskykyä niin viranhaltijoilta ja luottamushenkilöiltä kuin kuntalaisiltakin.

1.3 Karijoen kunta

Karijoen kunta sijaitsee Etelä-Pohjanmaan lounaisosassa rajoittuen Isojoen ja Teuvan kuntiin sekä Kauhajoen ja Kristiinankunnan kaupunkien kanssa. Maakunnallisesti kunta kuuluu Etelä-Pohjanmaan aluekehitysviranomaisena toimii Etelä-Pohjanmaan liitto. Isojoki, Karijoki, Kauhajoki ja Teuva muodostavat Suupohjan seutukunnan.

Kunnan kokonaispinta-ala on 186,41 km², josta maata on 185,88 km² (99,7 %) ja vettä 0,53 km² (0,3 %).

Kunnassa on kaksi taajamaa: Kirkonkylä ja Myrkkö.

Karijoen kunta tekee laaja-alaista yhteistyötä naapurikuntien ja osakkuusyhteisöjensä kanssa. Kunnan koulutoimen hallinto ostetaan Kristiinankunnalta, jossa myös yläaste sijaitsee. Rakennustarkastajan palvelut ostetaan Teuvan kunnalta (1 pv/vko) ja maatalouspalvelut sekä ympäristöpalvelut tuottaa isäntäkuntana Kauhajoki. Elinkeinopalveluissa kunnalla on yhteistyösopimus Isojoen kunnan kanssa ja Karijoen kunta toimii palvelun vastuukuntana. Kunta kuuluu Suupohjan työllisyysalueeseen ja työllisyyden hoidon palvelut tuottaa vuoden 2025 alusta lukien Suupohjan koulutus ja työllisyyskuntayhtymä VUOKSI. Jäteveden käsittelystä on sopimus Kristiinankunnan kanssa.

1.4 Talousarvion liittyminen kuntastrategiaan

Karijoen kunnanvaltuusto hyväksyi 2.10.2023 kunnan strategian vuoteen 2027. Talousarvio 2025 on laadittu voimassa olevan strategian mukaisesti.

Kunnan missio eli toiminta-ajatus

Karijoen kunta tarjoaa kuntalaisille heidän päivittäin tarvitsemansa palvelut, sekä kehittää aktiivisesti alueen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Kunnan visio eli tulevaisuuden tavoitteleminen

Karijoki on vuonna 2027 vireä ja elinvoimainen perhekunta.

Kunnan arvot

Yhteistyökyky: Haluamme tehdä hyvää, monisuuntaista yhteistyötä. Meillä on kyky ja halu toimia alueemme yhdistävänä tekijänä.

Realistisuus; Olemme kuntana pieni, tiedämme sen. Tunnemme rajamme ja mahdollisuutemme ja teemme kaikkemme hyödyntääksemme resurssimme täysimittaisesti.
Sinnikkyys; Kokeilemme ja yritämme. Virheistä emme lannistu, vaan otamme opiksi.
Yhteisöllisyys; Karijoki on yksilöitä, yrityksiä, yhdistyksiä ja yhteistyökumppaneita. Yhdessä tuotamme hyvää, turvallista karijokista elämää.

Strategian painopisteitä ja kriittisiä menestystekijöitä ovat

1. Hyvinvoinnin lisääminen
 - 1.1. Terveysterojen kaventuminen
 - 1.2. Työllisyyden edistäminen
 - 1.3. Toimiva kouluverkosto
 - 1.4. Vireät kuntalaiset
2. Elinvoiman edistäminen
 - 2.1. Kunnossa oleva elinympäristö
 - 2.2. Kasvava yritysmäärä
 - 2.3. Yrittäjähenkisyys
 - 2.4. Omistajapolitiikka
3. Vastuullisuus
 - 3.1. Tasapainoinen talous
 - 3.2. Tehokas varojen käyttö
 - 3.3. Ammattitaitoinen henkilöstö
 - 3.4. Kansallisten vastuullisuustavoitteiden edistäminen
 - 3.5. Hyvä seudullinen/kuntien välinen yhteistyö
4. Osallisuus
 - 4.1. Vuorovaikutus ja oikea-aikainen viestintä
 - 4.2. Vaikuttajatoimielinten toiminta
 - 4.3. Aktiivinen järjestötoiminta

Kuntastrategian asettamat suuntaviivat on huomioitu talousarviossa talouden realiteetit mielessä pitäen.

Talouden strategiset linjaukset

Kunnan talouden strategisia tavoitteita vuodelle 2025 ovat:

- tuloveroprosentti 9,8 prosenttia
- talouden tasapainottamista jatketaan, uusi talouden tasapainottamissuunnitelma laaditaan vuonna 2025
- talousarviossa pyritään nollatulokseen tai lievään ylijäämään
- investoinneissa keskitytään kustannusten nousun ennaltaehkäisyyn ja olemassa olevan infran ylläpitoon. Investoinnit toteutetaan investointisuunnitelman mukaisesti
- kaikessa toiminnassa pyritään väestönmuutos huomioiden älykkääseen sopeutumiseen.

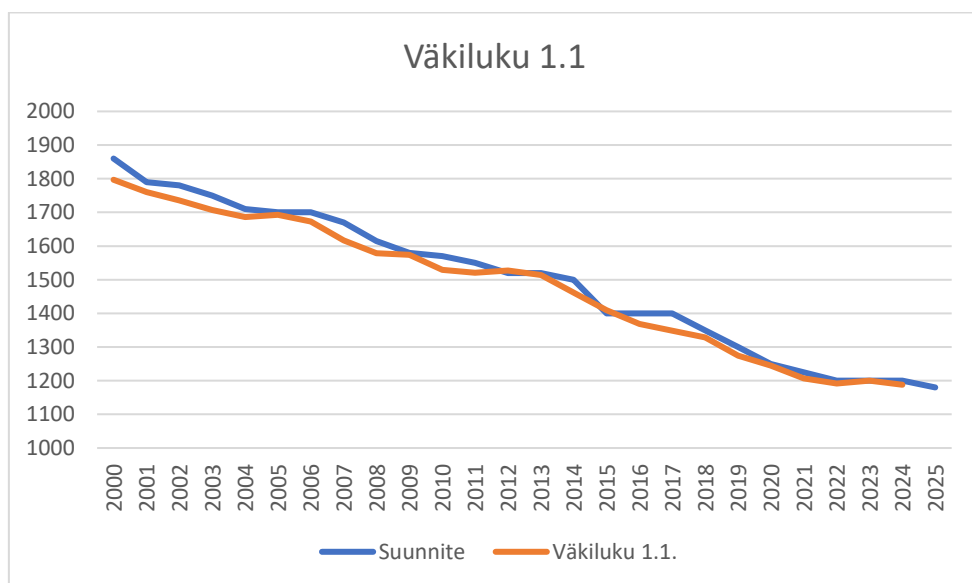
1.5 Väestö ja työpaikat

Kunnan kokonaisväkiluku oli vuoden 2024 alussa yhteensä 1188 henkilöä. Tässä on laskua edellisestä vuodesta 12 henkilöä eli -1 %. Ruotsinkielisten osuus kuntalaisista oli 1,7 % ja ulkomaan kansalaisia 2,2 %.

Karijoen väestökehitys ja suunnitteet 1.1.

Vuosi	Suunnite	Väkiluku 1.1.	Muutos	Muutos %
2000	1860	1797	-43	-2,3
2001	1790	1760	-37	-2,1
2002	1780	1736	-24	-1,4
2003	1750	1707	-29	-1,7
2004	1710	1686	-21	-1,2
2005	1700	1693	+7	+0,4
2006	1700	1673	-20	-1,2
2007	1670	1617	-56	-3,3
2008	1615	1579	-38	-2,35
2009	1580	1574	-3	-0,3
2010	1570	1529	-45	-2,8
2011	1550	1521	-8	-0,5
2012	1520	1527	+6	+0,4
2013	1520	1514	-13	-0,9
2014	1500	1462	-52	-3,4
2015	1400	1409	-53	-3,6
2016	1400	1369	-40	-2,8
2017	1400	1349	-20	-1,5
2018	1350	1329	-20	-1,5
2019	1300	1274	-55	-4,1
2020	1250	1245	-29	-2,3
2021	1225	1207	-38	-3,1
2022	1200	1192	-15	-1,2
2023	1200	1200	+ 8	+0,7
2024	1200	1188	-12	-1,0
2025	1180			

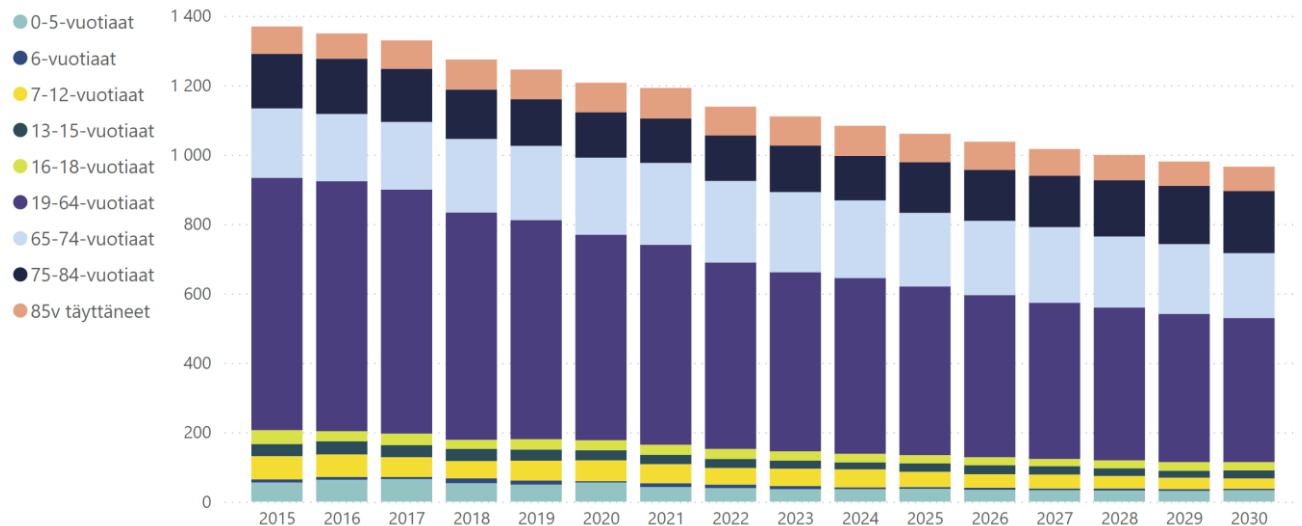
Karijoen väestökehitys ja suunnitteet vuosina 2000-2025.

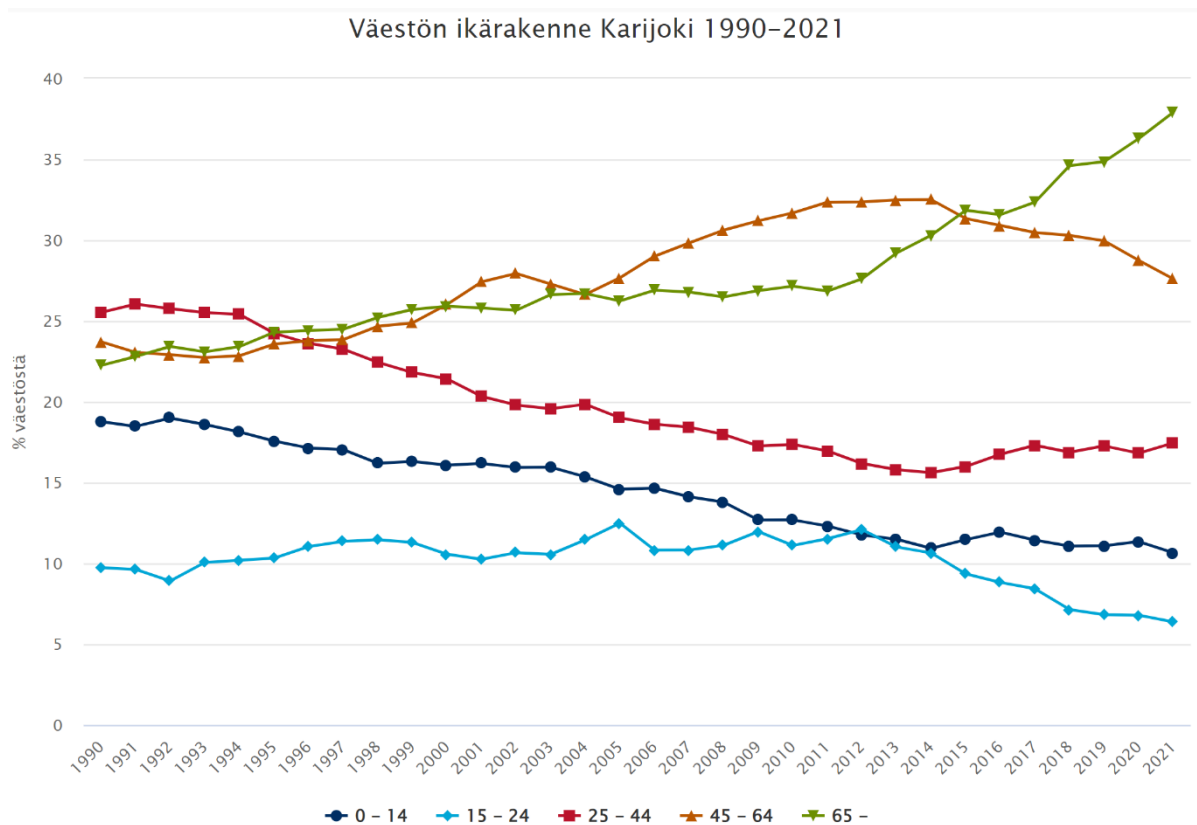
Kunnan asukasluku on tällä vuosisadalla laskenut 1860 asukkaasta 1188 asukkaaseen. Laskua 672 asukasta eli 36,1 prosenttia.

Merkittävin väestörakenteen muutos Karijoella, Suomessa ja koko Euroopassa on väestön ikääntyminen. Yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa voimakkaasti samaan aikaan kun työikäinen väestö vähenee. Myös lasten ja nuorten osuudet pienenevät eikä syntyvyydessä ole odotettavissa merkittävää muutosta myöskään tulevaisuudessa.

Väestö ikäryhmittäin ajanjaksolla 2015-2030

Karijoen asukasmäärän oletetaan eri ennusteissa laskevan jyrkästi ja olevan vuonna 2030 jo alle 1000 asukasta. Suurin lasku on työikäisessä väestössä. Ylläolevassa kuvassa vuodet 2023-2030 ovat ennustetta. Kuva: Tutkihallintoa.fi

Viimeisimmän saatavissa olevan eli vuoden 2021 kuvaajan mukaan väestöstä oli alle 15 -vuotiaita 10,7 % (ed. 11,4), 15-64 -vuotiaita 51,4 % (52,4) ja yli 64 -vuotiaita 37,9 % (36,3). Väestöllinen huoltosuhde 94,5, kun se vuonna 2019 oli 91. Lasten osuus väestöstä on ollut pitkään laskussa. Kuva: Kuntaliitto

Syyskuun 2024 työllisyyskatsauksen mukaan työvoiman määrä Karijoella oli 499 henkilöä (ed. 514). Syyskuun työttömyysaste oli 7,8 %, kun se syyskuussa 2023 oli 6,8 %.

1.6 Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaperusteet

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 19.8.2024 §:ssä 82 laadintaohjeet vuoden 2025 talousarviolle ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelmalle. Nämä laadintaohjeet ovat ohjanneet hallintokuntien suunnittelutyötä.

Karijoen kunnan talousarvio laaditaan lautakunnissa tileittäin ja kustannuspaikoittain. Käyttötaloussosassa on määritelty seuraavat kustannuspaikoista koostuvat osastot vastuuviranhaltijoinen:

Kunnanhallitus (kunnanjohtaja)

- Vaalit
- Yleinen hallinto
- Keskustoimisto
- Elinkeinoelämän kehittäminen
- Hyvinvoinnin edistäminen
- Ammatilliset oppilaitokset
- Kansalaisopisto

- Musiikkiopisto
- Asuntojen ja muiden tilojen vuokraus
- Työllisyystyöt
- Asiointiliikenne
- Maatalouspalvelut
- Konserniyhtiöt

Vapaa-aikalautakunta (hallintojohtaja)

- Kirjastopalvelut
- Kulttuuripalvelut
- Liikunta- ja nuorisopalvelut

Kasvatus- ja opetuslautakunta (sivistysjohtaja)

- Opetustoimen hallinto
- Peruskoulut
- Yhteiset koulut
- Varhaiskasvatus

Rakennuslautakunta (tekninen johtaja, valvonnan osalta rakennusvalvoja)

- Rakennusvalvonta
- Pelastustoimi
- Tekninen hallinto
- Yleiset työt
- Kiinteistöt
- Tukipalvelut
- Vesihuolto

Talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu. (Hallintosääntö 55 §)

Keskustoimiston toimesta on valmisteltu seuraavat periaatteet ja ohjeet vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman laatimiseksi:

TALOUSARVION LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT

Kuntastrategia

Kuntastrategia päivitetään syksyn 2023 aikana. Talousarvion laadinnassa huomioidaan päivitetyn strategian tavoitteet.

Valtionosuudet

Valtiovarainministeriön kesäkuun 2024 päivittämän ennakkollisen valtionosuuslaskelman mukaan Karijoen kunta saisi vuonna 2025 valtionosuuksia noin 1.136.000 euroa, jossa nousua kuluvaan vuoteen noin 178.000 euroa (958.500 euroa vuonna 2024 ja 1.180.000 euroa vuonna 2023). Valtionosuusennusteet päivittyvät vielä vuoden 2024 aikana ja talousarvion lopullisessa versiossa käytetään viimeisimmän julkaisun mukaista ennustetta.

Verotulot

Kuntaliiton viimeisimmän, toukokuussa 2024 julkaiseman veroennustekehikon mukaan Karijoen kunnan verotulot vuonna 2025 ovat nykyisellä veroasteella 2,504 miljoonaa euroa, jossa lisäystä kuluvaan vuoden ennustettuun verotuloon on 0,9 % (23.000 euroa). Ennusteessa kunnallisvero ja kiinteistöveroprosentit vuoden 2024 tason mukaiset.

Henkilöstökulut

Kunta-alan työehtosopimukset ovat voimassa vuoteen 2025. Sopimuskorotukset vuonna 2024 olivat yhteensä 2,88 prosenttia ja lisäksi kunnassa tehtiin kesällä 2024 työn vaatimusarviointiin liittyviä palkan tarkistuksia. Vuoden 2025 Talousarvion laadinnassa käytetään palkankorotusprosenttina 1,0 prosenttia.

Sosiaalivakuutusmaksut

Henkilöstökulujen sivukulut lasketaan keskitetysti. Hallintokunnat voivat arvioida vuoden 2025 sivukuluja prosenttiluvulla 20,16. Sivukulut päivitetään niiden tarkentuessa myöhemmin syksyn aikana.

Tulot ja Menot

Hallintokuntien on kiinnitettävä huomiota toimielimien päättämien maksujen perintään. Toimintamenoja tulee tarkastella kriittisesti ja hankinnoissa tulee pyrkiä yhteishankintoihin muiden osastojen ja naapurikuntien kanssa.

Sopeuttaminen

Talousarvion laskennan raamina on vuoden 2024 talousarvio. Vuoden 2025 talousarviossa pyritään nollatulokseen tai lievään ylijäämään.

Aikataulu

- Toimialat palauttavat talousarvion/taloussuunnitelman viranhaltijaesitykset tekstiosineen hallintojohtajalle maanantaihin 14.10.2024 mennessä, jonka jälkeen laaditaan koko kunnan talousarvioyhdistelmä talousarvioehdotuksen tasapainotusta varten.
- Talousarvioehdotuksen tasapainotus tehdään ensin, jonka jälkeen lautakuntakäsittelyt marraskuun 2025 alkupuolella. Lautakunnissa käsitellyt talousarvio/taloussuunnitelmaesitykset palautetaan hallintojohtajalle maanantaihin 13.11.2024 mennessä.
- Ehdotus koskien vuoden 2025 talousarviota ja vuosien 2025 – 2027 taloussuunnitelmaa valmistellaan ja käsitellään kunnanhallituksessa 2.12.
- Valtuusto käsittelee talousarvion 9.12.

Karijoen kunnanvaltuusto on hyväksynyt (27.8.2020 § 4) kunnan talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2020-2025, jonka toimenpiteitä on huomioitu talousarviossa 2025. Uuden talouden tasapainottamissuunnitelman laadinta aloitetaan vuonna 2025.

1.7 Rakenne, sitovuus

Kuntalain 110 §:ssä on talousarvioperiaatteita koskevat säännökset. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että kuntastrategia toteutuu ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarviossa ja suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Käyttötalouden tuloarvioiden ja määrärahojen sitovuus kunnanvaltuustoon nähden on tulosalueen toimintatulot yhteensä ja toimintamenot yhteensä (bruttona). Henkilöstökuluista säästyviä määrärahoja ei saa käyttää muuhun toimintaan.

Investointiosassa menot hankkeittain niin kuin ne on esitetty taloussuunnitelmassa.

*-merkityt tulosalueen tavoitteet, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erät sitovat kunnanvaltuustoon nähden poikkeuksena vesihuoltolaitos, jonka sitovat erät on merkitty sen käyttötalousosaan.

1.8 Hankintaoikeudet

Hallintosääntö 8 luku, 52 §:n 3 ja 4 momentti

"Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä hyväksytään hankintaoikeudet lautakunnille, viranhaltijoille."

1. Lautakunnat:

Lautakunnalla/johtokunnalla on oikeus päättää hankinnasta talousarvion määrärahojen rajoissa, ellei hankinta kuulu viranhaltijan päätösvaltaan.

2. Viranhaltijat:

Hankintaoikeuksien euromäärät tarkoittavat arvonlisäverotonta hankintahintaa.

- Kunnanjohtaja

päättää talousarvion puitteissa hankinnasta, jonka arvonlisäveroton hankintakustannus on enintään 30.000 €,

- Kunnan hallintojohtaja, tekninen johtaja, sivistysjohtaja

päättävät talousarvion puitteissa hankinnasta, jonka arvonlisäveroton hankintakustannus on enintään 15.000 €,

- Rakennustarkastaja, kirjastonhoitaja, rehtori, varhaiskasvatuksen vastaavat,

päättävät talousarvion puitteissa hankinnasta, jonka arvonlisäveroton hankintakustannus on enintään 7.000 €.

2 TALOUSARVIO/TALOUSSUUNNITELMA TAVOITTEET

2.1 Kunnanhallitus

Vastaava viranhaltija: kunnanjohtaja

2.1.1 Vaalit

Tavoite:*

Vuodelle 2025 on määrätty pidettäväksi alue- ja kuntavaalit.

Vaalit Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	2500	3000			100,0		
Toimintakulut	-4686	-2130	-7699	-7699	261,5	0	0
Toimintakate/ Jäämä	-2186	870	-7699	-7699	-984,9	-8	-8
VUOSIKATE	-2186	870	-7699	-7699	-984,9	-8	-8
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-2186	870	-7699	-7699	-984,9	-8	-8
Tilikauden yli-/alijäämä	-2186	870	-7699	-7699	-984,9	-8	-8

2.1.2 Yleinen hallinto

Tavoite:*

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä arvioinnin järjestämisestä huolehtii valtuuston asettama tarkastuslautakunta.

Valtuuston alaisena kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloushoidosta sekä valtuuston päätösten täytäntöönpanosta, laillisuuden valvonnasta, valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa, käyttää sen puhevaltaa, vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta, huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntalain mukainen kuntastrategian hyväksyttiin kunnanvaltuustossa lokakuussa 2023. Talousarvion valmistelu pohjautuu hyväksytyyn kuntastrategiaan.

Tavoitteena on edelleen lisätä päätöksenteon avoimuutta ja kuntalaisten osallistamista sekä huolehtia talouden pysymisestä tasapainoisena.

Yleinen hallinto Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	26241	10000	10000	10000	0,0	10	10
Toimintakulut	-273791	-232771	-335231	-335231	44,0	-335	-335
Toimintakate/ Jäämä	-247550	-222771	-325231	-325231	46,0	-325	-325
VUOSIKATE	-247550	-222771	-325231	-325231	46,0	-325	-325
Poistot ja arvonalennukset		0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-247550	-222771	-325231	-325231	46,0	-325	-325
Tilikauden yli-/alijäämä	-247550	-222771	-325231	-325231	46,0	-325	-325

Perustelu:

Tulosalue käsittää toiminnot; kunnanvaltuusto, tarkastustoimi, kunnanhallitus, muu yleishallinto.

Karijoen kunnanvaltuustoon hyväksynyt talouden tasapainottamissuunnitelman vuosille 2021-2025 (Kvalt 27.8.2020 § 4). Vuoden 2025 alussa käynnistetään uuden talouden tasapainottamissuunnitelman laadinta.

Yleishallinnon kuluihin on varattu määräraha nuorisovaltuuston sekä vanhus- ja vammaisneuvoston toiminta- ja matkakuluihin. Toiminnallisesti nuorisovaltuusto ja vanhus- ja vammaisneuvosto ovat hyvinvointikoordinaattorin ohjauksessa.

Muun yleishallinnon kuluihin on varattu 17.000 euroa avustuksiin eri yhteisöille.

Muun yleishallinnon muihin toimintakuluihin sisältyy yhteensä 17.000 euron määrärahavaraus seuraaviin toimintoihin:

Lapsiraha v. 2023:

- lapsirahaa maksetaan vuonna 2022 syntyneelle karijokiselle kolmena vuotena eli vuosina 2023, 2024 ja 2025 kunakin vuonna 500 euroa/lapsi.
- ehtona on, että lapsi on kirjoilla kunnassa yhtäjaksoisesti vuoden 2025 loppuun saakka. Mikäli muuttaa kunnasta pois, oikeus lapsirahaan lakkaa muuttovuoden alusta lähtien.
- päätös on voimassa vuoden 2023 loppuun saakka.

Lapsiraha v. 2024:

- lapsirahaa maksetaan vuonna 2023 syntyneelle karijokiselle kolmena vuotena eli vuosina 2024, 2025 ja 2026 kunakin vuonna 500 euroa/lapsi.
- ehtona on, että lapsi on kirjoilla kunnassa yhtäjaksoisesti vuoden 2026 loppuun saakka. Mikäli muuttaa kunnasta pois, oikeus lapsirahaan lakkaa muuttovuoden alusta lähtien.
- päätös on voimassa vuoden 2024 loppuun saakka.

Lapsiraha v. 2025:

- lapsirahaa maksetaan vuonna 2024 syntyneelle karijokiselle kolmena vuotena eli vuosina 2025, 2026 ja 2027 kunakin vuonna 500 euroa/lapsi.

- ehtona on, että lapsi on kirjoilla kunnassa yhtäjaksoisesti vuoden 2027 loppuun saakka. Mikäli muuttaa kunnasta pois, oikeus lapsirahaan lakkaa muuttovuoden alusta lähtien.
- päätös on voimassa vuoden 2025 loppuun saakka.

Tupaantuliaislahja:

1.1.2025 lähtien:

- myönnetään alle 40-vuotiaalle asunnon ostajalle/ rakentajalle (tulokinta nuoremman puolison iän mukaan, mikäli hankitaan yhdessä) omakotitalon/ asunto-osakkeen hankintaan,
- tupaantuliaislahjan määrät ovat:
 - o uuden omakotitalon rakentaja; 3.200 euroa
 - o omakotitalon ostaja;
 - 4 % kauppahinnasta,
 - kuitenkin enintään 2.500 euroa,
 - o asunto-osakkeen ostaja;
 - 2 % kauppahinnasta,
 - kuitenkin enintään 1.000 euroa.
- kiinteistöjen kaupassa tupaantuliaislahja lasketaan asuinrakennuksen ja siihen liittyvien talousrakennusten arvosta. Kiinteistön kauppahinnasta vähennetään mahdollisesti kauppahintaan sisältyvän maa- ja/tai metsätalousmaan ja tuotantorakennusten arvo, jotka tulee olla eriteltynä kauppakirjassa.
- tupaantuliaislahjaa tulee hakea kirjallisesti Karijoen kunnalta 31.12.2025 mennessä.
- tupaantuliaislahja myönnetään 1.1.2025 – 31.12.2025 tehtyihin kaappoihin/hankintoihin seuraavan vuoden tammikuussa, mikäli hakija(t) ovat 31.12.2025 olleet kirjoilla Karijoella kaupan/hankinnan kohteena olevassa osoitteessa,
- uuden omakotitalon rakentajalle myönnetään, kun talo on valmis ja lopputarkastus pidetty. Sovelletaan sen vuoden myöntämisehtoja, jona lopputarkastus on pidetty,
- sama henkilö voi saada kunnan tupaantuliaislahjan vain kerran, mikäli hakijalle on myönnetty aikaisemmin tupaantuliaislahjan, hänellä ei ole enää oikeutta tupaantuliaislahjan saantiin,
- päätös on voimassa vuoden 2025 loppuun saakka.

Esikoulukuljetusavustus:

Esikoulukuljetusavustuksen ehdot ovat seuraavat:

- Esikoulukuljetusavustukseen ovat oikeutettuja ne Karijoella asuvat esikoululaiset, joille kunta on velvollinen Perusopetuslain 628/1998 § 32 mukaan järjestämään maksuttoman kuljetuksen.
- Perhe voi valita esikoululaiselleen lukuvuodeksi joko kunnan järjestämän koulukuljetuksen tai esikoulukuljetusavustuksen. Molempia tukimuotoja ei voi saada saman lukuvuoden aikana.
- Tuen saadakseen esikoululaisen vanhemmat sitoutuvat lukuvuoden ajaksi järjestämään esikoululaisensa kuljetuksen aamulla ja illalla. Kuljetuksesta tehdään kunnan ja vanhempien välillä kirjallinen sopimus.
- Esikoulukuljetusavustusta ja Karijoen kunnan tarjoamaa maksutonta esikoululaisen päivähoitoa ei ole mahdollista saada yhtä aikaa.

- Avustus maksetaan yhdeltä edestakaiselta matkalta päivässä kunnan mittaamaa lyhintä reittiä kotoa esiopetukseen.
- Mikäli perheessä on kaksi tai useampia esikoululaisia, maksetaan avustus kuitenkin vain yhdestä lapsesta.
- Esikoulukuljetusavustuksen määrä on 0,25 euroa/km.
- Avustus maksetaan jälkikäteen syyslukukauden osalta 31.1. ja kevätlukukauden osalta 31.6. mennessä todellisten esiopetuksen läsnäolopäivien mukaisesti.

2.1.3 Keskustoimisto

Tavoite:*

Keskustoimiston tuottaa laadukkaita ja tehokkaita tukipalveluja kunnan eri toimielimille. Kunnan ICT- palvelut, puhelinpalvelut sekä talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut on ostettu vuodesta 2010 alkaen kunnan osin omistamalta Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:ltä.

Keskustoimisto Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	586						
Toimintakulut	-264263	-332585	-325877	-328877	-1,1	-329	-329
Toimintakate/ Jäämä	-263677	-332585	-325877	-328877	-1,1	-329	-329
VUOSIKATE	-263677	-332585	-325877	-328877	-1,1	-329	-329
Poistot ja arvonalennukset	-43	-34		-27	-20,6		
TILIKAUDEN TULOS	-263720	-332619	-325877	-328904	-1,1	-329	-329
Tilikauden yli-/alijäämä	-263720	-332619	-325877	-328904	-1,1	-329	-329

Perustelu:

Tulosalue käsittää toiminnot; keskustoimisto, toimikunnat, henkilöstöhallinto, kunnallisverotus, oikeudenhoito.

Keskustoimisto huolehtii kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, eräiden lautakuntien ja toimikuntien toimistotehtävistä, sekä toimii kunnanhallituksen tukena kunnan rahatoimen ja henkilöstöhallinnon hoitamisessa. Keskustoimiston henkilöstömäärä on 1,75 vuonna 2025, valtaosan palveluista ollessa ostopalvelua Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:ltä.

Vuoden 2006 alussa käyttöön otettu seutuverkko on mahdollistanut yhteisten ohjelmien hyödyntämismahdollisuuksia. Kyseisen vuoden alussa otettiin käyttöön Suupohjan seutukunnan yhteiset talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmat. Ohjelmien käyttöönottoa on laajennettu vuosittain ja vuonna 2019 otettiin käyttöön sähköinen kokoushallinta ja arkistojärjestelmä. Henkilöstöhallinnon ohjelma on uusittu vuonna 2020. Ohjelmien ylläpidosta, päivityksestä huolehtii Suupohjan Seutupalvelukeskus.

2.1.4 Elinkeinoelämän kehittäminen

Tavoite:*

Elinkeinoelämän kehittäminen on jaettu

- yritysneuvontaan,
- projekti- ja kehittämistoimintaan ja

c) yritystoiminnan edellytysten luomiseen.

Kuhunkin osa-alueeseen kytkeytyy olennaisena tekijänä yrittäjyyden toimintaedellytysten parantaminen ja yrittäjyyteen kannustaminen. Tavoitteena on edistää pysyvien työpaikkojen syntymistä kuntaan ja kehittää elinkeinoelämän valmiuksia. Reagointiherkkyys ja -nopeus elinkeinoelämän kehittämistoimiin pyritään pitämään hyvänä.

Elinkeinoelämän kehittäminen Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	39654	38000		35800	-5,8	36	36
Toimintakulut	-130188	-142231		-143845	1,1	-144	-144
Toimintakate/ Jäämä	-90534	-104231	0	-108045	3,7	-108	-108
VUOSIKATE	-90534	-104231	0	-108045	3,7	-108	-108
Poistot ja arvonalennukset	-456	-365	0	-292	-20,0		
TILIKAUDEN TULOS	-90990	-104596	0	-108337	3,6	-108	-108
Tilikauden yli-/alijäämä	-90990	-104596	0	-108337	3,6	-108	-108

Perustelu:

Yritysneuvonta

Karijoen ja Isojoen kunnat palkkasivat yhteisen yritys- ja elinvoimakoordinaattorin keväällä 2020. Toimi on kuntien yhteinen Karijoen kunnan toimessa tehtävän vastuukuntana. Talousarviossa yritys- ja elinvoimakoordinaattorin henkilökustannus on kokonaisuudessaan Karijoen kunnan talousarviossa toimintakuluissa ja toimintatuloissa on 50 prosenttia henkilökustannuksesta sekä muista yhteisistä toiminnan kuluista, joka laskutetaan Isojoen kunnalta.

Aloittavat yrityksen voivat saada neuvontaa myös Uusyrittäjäkeskus Neuvoa Antavalta, jonka jäsen Karijoen kunta on. Lisäksi yritysten perustamisen ja kehittämisen tukemiseksi talousarvioon on varattu konsulttisetelit neljälle yritykselle. Talousarviossa on varauduttu myös 4H-yrittäjäavustukseen.

Projekti- ja kehittämistoiminta

Suupohjan kehittämissyhdystys ry:n Leader-toiminnalla kehitetään maaseutua eli edistetään sen elinkeinoja ja asukkaiden aktiivista toimintaa mm. omien kotikyliensä viihtyvyyden ja vetovoiman lisäämiseksi. Kehittämistoiminnan julkinen rahoitus on yhteensä 7.750.000 euroa, josta kuntien rahoitusosuus on 1.550.000,00 € ja tästä Karijoen kunnan osuus noin 3,59 % koko ohjelmakauden 2023-2027 osalta. Alueen kuntien rahoitusosuus jaetaan kuntien kesken edellisen vuoden asukasluvun suhteessa ja laskutetaan vuosittain yhdessä erässä. Talousarviossa 2025 on varattu Suupohjan kehittämissyhdystyksen yleisavustukseen 1.188,00 euroa, Leader-toiminnan kuntaosuuteen 10.317,31 euroa ja Suupohjan seutuviestinnän rahoitukseen 349,79 eurolla. Rahoitus yhteensä 11.855.10 euroa vuonna 2025.

Tulosalueelle on varattu kunnan omiin elinkeinoelämän, matkailun ja markkinoinnin kehittämishankkeisiin 25.000, josta 10.000 euroa on ns. vapaata hankerahaa, jonka käytöstä päättää kunnanjohtaja.

Karijoen kunnanvaltuusto on päättänyt purkaa kunnan omistaman kehitysyritys Karijoki Invest Oy:n. Ennen purkua selvitetään kuitenkin mahdollisuus käyttää yhtiötä kunnan tukitoimintojen yhtiönä. Kunnanvaltuusto osti (17.6.2024 § 19) Karijoen yrittäjät ry:n omistaman osuuden (5/425) yhtiön osakkeista, jonka jälkeen kunta omistaa yhtiön koko osakekannan.

Yritysten tontti- ja tilatarpeet

Kunta on aktiivisesti apuna alkavien ja toimintaansa laajentavien sekä kuntaan sijoittuvien yritysten tilatarpeiden ratkaisemisessa. Toimitilojen rakentaminen vuokraus- lunastusperiaatteella tai pelkästään vuokrattavaksi on mahdollista. Kunta pyrkii nopealla reagoinnilla vastaamaan yritysten tila- ja tonttitarpeisiin. Yritystonttien ja tilojen markkinointiin on varattu määräraha vuodelle 2025.

Sahakankaan eteläpuolisen alueen kaavoitus (n. 26 ha), valmistui vuonna 2010. Alueen vesi- ja viemäriverkosto rakennettiin pääosin vuoden 2009 keväällä ja samalla tehtiin siirtoviemäri Kirkonkylän vesi- ja viemäriverkoston. Kunnalla on Sahakankaalla teollisuustontteja riittävästi pitkälle tulevaisuuteen, minkä lisäksi keskustajamassa on muutama yritystontti.

Matkailu

Kristiinankaupunki ja Karijoen kunta sopivat keväällä 2017 Lähiluolan Susiluolanäyttelyn lainaamisesta Karijoen kunnalle ajalla 1.5.2017-31.12.2024 ja näyttelyn sijoittamisesta Karijoen vanhaan kunnantaloon Karijoen Susiluolan opastuskeskuksen yhteyteen. Näyttelyä on kehitetty vuonna 2021 ja 2024, ja kehitetään edelleen taloussuunnitelmakaudella mm. yhteistyössä Geoparkin kanssa. Kristiinankaupungin ja Karijoen kunnan välinen sopimus uusitaan vuoden 2025 alusta alkaen.

Kunta on jäsenenä Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark yhdistyksessä, jonka suunnittelu ja kehittäminen alkoi jo vuonna 2016 käynnistyneellä Metsähallituksen vetämällä Geopark – hankkeella. Alue sai Unescon Geopark-statusen vuonna 2020. Geopark-yhdistyksen kautta on tavoitteena kehittää Susiluolan aluetta ja opastuskeskuksen näyttelyä, sekä muuta kunnan ja koko Geopark-alueen matkailua. Talousarvioon on varattu 6.500 euron määräraha yhdistyksen jäsenmaksuun.

2.1.5 Hyvinvoinnin edistäminen

Tavoite:*

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on toimintaa, jonka tavoitteena on lisätä väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä kaventaa terveyseroja.

Hyvinvoinnin edistäminen Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-105	-10000		-10000	0,0	-10	-10
Toimintakate/ Jäämä	-105	-10000	0	-10000	0,0	-10	-10
VUOSIKATE	-105	-10000	0	-10000	0,0	-10	-10
Poistot ja arvonalennukset			0				
TILIKAUDEN TULOS	-105	-10000	0	-10000	0,0	-10	-10
Tilikauden yli-/alijäämä	-105	-10000	0	-10000	0,0	-10	-10

Perustelu:

Kuntalain (410/2015, § 1) mukaan kunnan tehtävä on asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen. Kustannuspaikalle on varattu 10.000 euroa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteisiin ja hankkeisiin.

2.1.6 Ympäristöpalvelut

Tavoite:*

Ympäristölautakunta aloitti toimintansa 1.1.2023 ja se sijoittuu Kauhajoen kaupungin organisaatioon ja talousarvioon.

Ympäristöpalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-69240	-75000	-71000	-71000	-5,3	-71	-71
Toimintakate/ Jäämä	-69240	-75000	-71000	-71000	-5,3	-71	-71
VUOSIKATE	-69240	-75000	-71000	-71000	-5,3	-71	-71
Poistot ja arvonalennukset							
TILIKAUDEN TULOS	-69240	-75000	-71000	-71000	-5,3	-71	-71
Tilikauden yli-/alijäämä	-69240	-75000	-71000	-71000	-5,3	-71	-71

Perustelu:

Ympäristöpalveluiden tehtäväalue käsittää ympäristöterveyden, eläinlääkinnän ja ympäristönsuojelun lakisääteiset viranomaistehtävien hoitamisen.

2.1.7 Ammatilliset oppilaitokset

Tavoite:*

Tavoitteena on turvata opiskelupaikka kaikille halukkaille nuorille, jotka peruskoulun tai lukion jälkeen eivät jatka korkeakoulussa, ja että opiskelupaikka voidaan tarjota mahdollisimman monelle Suupohjan alueella.

Nuoria pyritään ohjaamaan aloille, jotka tukevat kunnan elinkeinorakenteen kehitystä.

Ammatilliset oppilaitokset Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot							
Toimintakulut		-1500		-3500	133,3	-4	-4
Toimintakate/ Jäämä		-1500		-3500	133,3	-4	-4
VUOSIKATE		-1500		-3500	133,3	-4	-4
Poistot ja arvonalennukset		0		0		0	0
TILIKAUDEN TULOS		-1500		-3500	133,3	-4	-4
Tilikauden yli-/alijäämä		-1500		-3500	133,3	-4	-4

Perustelu:

Ikäluokasta siirtyy lukioon noin 50 %. Ylioppilaista noin 40-50 % jatkaa korkeakouluissa.

Tulosalueelle on varattu määrärahat kunnan osuudelle ammatillisiin oppilaitoksiin.

2.1.8 Kansalaisopisto

Tavoite:*

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Opetustunteja	830	760	760	750	700	700	700	700	700

Kansalaisopisto Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-16691	-15000		-15000	0,0	-15	-15
Toimintakate/ Jäämä	-16691	-15000	0	-15000	0,0	-15	-15
VUOSIKATE	-16691	-15000	0	-15000	0,0	-15	-15
Poistot ja arvonalennukset		0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-16691	-15000	0	-15000	0,0	-15	-15
Tilikauden yli-/alijäämä	-16691	-15000	0	-15000	0,0	-15	-15

Perustelu:

Kansalaisopistolain mukaan kansalaisopisto on yleissivistävää aikuiskoulutusta antava oppilaitos. Kansalaisopisto voi järjestää myös ammatillista aikuiskoulutusta, muuta koulutusta sekä koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää tutkimus- ja palvelutoimintaa siten kuin siitä asetuksella tarkemmin on säädetty.

2.1.9 Musiikkiopisto

Tavoite:*

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Opiskelijoita	11	11	11	11	11	10	10	10	10

Musiikkiopisto Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-8989	-7000		-7000	0,0	-7	-7
Toimintakate/ Jäämä	-8989	-7000	0	-7000	0,0	-7	-7
VUOSIKATE	-8989	-7000	0	-7000	0,0	-7	-7
Poistot ja arvonalennukset		0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-8989	-7000	0	-7000	0,0	-7	-7
Tilikauden yli-/alijäämä	-8989	-7000	0	-7000	0,0	-7	-7

Perustelu:

Musiikkiopiston tehtävänä on antaa esittävän ja luovan säveltaiteen opetusta sekä edistää musiikkielämän yleistä kehittämistä toiminta-alueellaan. Opetuksen järjestämisestä huolehtii Panula-opisto.

2.1.10 Asuntojen ja muiden tilojen vuokraus

Tavoite:*

Tavoitteena on kunnan vuokra-asuntokannan mahdollisimman tehokas käyttö. Vapautuvia liike- ym. tiloja pyritään saamaan elinkeinoja ja muuta toimintaa palvelevaan käyttöön.

Kunnalla on asuntotontteja Kirkonkylän kaava-alueella ja Myrkyn kylässä. Vuonna 2025 on tavoitteena aloittaa uuden asuinalueen kaavoitus, jolla pyritään houkuttelemaan kuntaan uusia rakentajia ja asukkaita. Teollisuustontteja Kirkonkylässä ja Sahakankaan teollisuusalueella.

Asuntojen ja tilojen vuokraus Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	669373	626500		683000	9,0	683	683
Toimintakulut	-5267	-21100		-1200	-94,3	-1	-1
Toimintakate/ Jäämä	664106	605400	0	681800	12,6	682	682
VUOSIKATE	664106	605400	0	681800	12,6	682	682
Poistot ja arvonalennukset	-1375	-2578		-1189	-53,9		
TILIKAUDEN TULOS	662731	602822	0	680611	12,9	681	681
Tilikauden yli-/alijäämä	662731	602822	0	680611	12,9	681	681

Perustelu:

Tulosalueeseen sisältyy yhdyskuntasuunnittelu, asuntojen ja muiden tilojen vuokraus, alueiden vuokraus.

Investoinneissa on varattu määräraha kunnan rivitalon korjauksiin. Käyttötalouspuolella on varaus asunto-osakeyhtiöissä sijaitsevien yksittäisten huoneistojen pintaremonttiin asukkaiden vaihtuessa.

Investoinneissa on varaus uuden asuinalueen kaavoitukseen.

2.1.11 Työllisyyden hoito

Tavoite:*

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämistä vastuu siirtyy työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille vuoden 2025 alussa. Tavoitteena on vaikuttavien ja laadukkaiden työllisyyspalveluiden tuottaminen kustannustehokkaasti.

Työllisyyden hoito Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-53248	-52000		-162150	211,8	-162	-162
Toimintakate/ Jäämä	-53248	-52000	0	-162150	211,8	-162	-162
VUOSIKATE	-53248	-52000	0	-162150	211,8	-162	-162
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-53248	-52000	0	-162150	211,8	-162	-162
Tilikauden yli-/alijäämä	-53248	-52000	0	-162150	211,8	-162	-162

Perustelu:

Työllisyysalueet aloittavat toimintansa 1.1.2025. Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä VUOKSI vastaa työvoimapalveluiden tuottamisesta Suupohjan työllisyysalueella. Sisältää työvoimapalveluiden ja työllisyysalueen lautakunnan kustannukset sekä nuorten työllistymistä ja työkokemuksen hankkimista tukevan, yrityksille suunnatun nuorten kesätyöllistämisavustuksen.

Tulosalueeseen sisältyy myös kunnan osuus Vuoksin työllisyyspalveluihin (5.000 euroa) sekä varaus työmarkkinatukeen 60.000 euroa.

2.1.12 Maatalouspalvelut

Tavoite:

Maaseutuhallinto hoitaa kaikki kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle määrätyt tehtävät ja huolehtii osaltaan maaseutuelinkeinojen kehittämistehtävistä ja tiedotustoiminnasta.

Maatalouspalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-29979	-30600		-32500	6,2	-33	-33
Toimintakate/ Jäämä	-29979	-30600	0	-32500	6,2	-33	-33
VUOSIKATE	-29979	-30600	0	-32500	6,2	-33	-33
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-29979	-30600	0	-32500	6,2	-33	-33
Tilikauden yli-/alijäämä	-29979	-30600	0	-32500	6,2	-33	-33

Perustelu:

Kauhajoen kaupungin maaseutuhallinto hoitaa ostopalveluna Karijoen kunnan maataloustoimen tehtävät eli vastaa viljelijöiden tukihakulomakkeiden vastaanottamisesta, maataloustukien käsittelystä, maksatuksen valmistelusta ja päätöksien tekemisestä.

2.1.13 Konserniyhtiöt

Tavoite:*

Kuntalain 110 §:n mukaan hyväksyttävässä talousarviossa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

Karijoen kunnan tytäryhteisöt:

Karijoen Lämpö Oy

Tavoitteena kilpailukykyisen energian tuottaminen kotimaisesta polttoaineesta.

Kiinteistö Oy Karijoen Hannunrati

Ylläpitää omistamaansa liike- ja toimistorakennusta Karijoen keskustassa.

Karijoki Invest Oy

Yhtiöllä ei ole toimintaa. Yhtiön hyödyntämistä kunnan tukipalveluyhtiönä selvitetään vuoden 2025 aikana. Ellei hyödyntämismahdollisuutta ole, yhtiö puretaan valtuuston päätöksen mukaisesti.

2.2 Vapaa-aikalautakunta

Vastaava viranhaltija: hallintojohtaja

2.2.1 Kirjastopalvelut

Tavoite:*

Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on:

1. tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin
2. ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa
3. edistää lukemista ja kirjallisuutta
4. tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon
5. tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan
6. edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjaston tavoitteena on kirjastolain pohjalta tarjota kaikille yhtäläiset mahdollisuudet sivistykseen ja kulttuuriin sekä edistää tiedon saatavuutta ja käyttöä sen kaikissa muodoissa ja tarjota mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen.

Kirjasto tukee kansalaisten aktiivisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kansalaisten aktiivisuutta tuetaan mm. hyvinvointi- sekä elokuvailtoja järjestämällä. Kouluikäisille järjestetään elokuvatapahtumia sekä peli-iltoja. Tärkeässä roolissa kirjaston tapahtumien tuottamisessa ovat myös kunnan muut toimijat sekä yhdistykset. Yhdessä MLL:n paikallisosaston kanssa järjestetään lapsiperheille kahviloita sekä Eläkeliiton paikallisosaston kanssa aamukahviloita.

Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja yhdistystoimintaan. Kirjaston tavoitteena on pitää yllä väestön lukutaitoa ja -intoa erilaisin tilaisuuksin mm. lukupiiri kokoontuu kerran kuukaudessa, satuhetki on kerran viikossa ja vinkkauksia tehdään koululuokille tarpeen mukaan. Myös kirjailijavierailuja pyritään järjestämään kerran vuodessa.

Asiakkaita pyritään osallistamaan kirjaston toimintaan mahdollisuuksien mukaan. Omatoimikirjasto on osaltaan edistänyt kirjastopalveluiden tasa-arvoista saavutettavuutta. Omatoimikirjastoon kirjaututtiin vuonna 2023 2091 kertaa.

Kirjasto pyrkii mahdollisimman ajantasaiseen ja laadukkaaseen kokoelmaan, missä hyvänä apuna on Eepos kirjastokimpan 21 muuta kirjastoa. Kokoelman ylläpitämisessä taloudellista hyötyä tuo Eepos-kirjastojen yhteishankintamenettelyt niin fyysisissä kuin e-aineistoissa. Karijoen kunta liittyi 2024 perustettuun kuntien yhteiseen e-kirjastoon.

Karijoella on pääkirjaston lisäksi toimintaa Myrkyssä, jossa kirjastoa ylläpidetään vapaaehtoisvoimin. Kirjasto on avoinna kerran viikossa tunnin. Myrkyssä kirjaston aineistoa täydennetään Karijoelta vietävällä siirtokokoelmalla sekä viikoittain kuljetettavalla uutuustarjonnalla.

Eepos-kimpan yhteisillä hankkeilla järjestetään tapahtumia ja koulutuksia.

Kirjastopalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	852	1191	985	985	-17,3	1	1
Toimintakulut	-107063	-117056	-130666	-130666	11,6	-131	-131
Toimintakate/ Jäämä	-106211	-115865	-129681	-129681	11,9	-130	-130
VUOSIKATE	-106211	-115865	-129681	-129681	11,9	-130	-130
Poistot ja arvonalennukset	-3237	-2809	-2487	-2487	-11,5	-2	-2
TILIKAUDEN TULOS	-109448	-118674	-132168	-132168	11,4	-132	-132
Tilikauden yli-/alijäämä	-109448	-118674	-132168	-132168	11,4	-132	-132

2.2.2 Kulttuuripalvelut

Tavoite:*

Kulttuuritoimi koordinoi ja tukee järjestöjä kulttuuritoiminnan toteuttamisessa, mm. Pyhäinpäivän soitot. Lautakunta jakaa kulttuuriavustuksia alle 18-vuotiaille sekä Vuoden karijokinen-palkinnon. Karijoki-viikot järjestetään huhti-toukokuussa. Teatteri- tai muita kulttuurimatkoja järjestetään 1-2 kpl sekä tuetaan muiden toimijoiden järjestämiä matkoja. Jatketaan alueellista, Etelä-Pohjanmaan liiton koordinoimaa, yhteistyötä.

Museo tallentaa, säilyttää, pitää esillä karijokista kulttuuriperintöä. Museo on toiminnassa kesäsunnuntaisin eläkeliiton paikallisyhdistyksen vetämänä. Eläkeliitto jatkaa perinteisiä ohjelmallisia sunnuntaiaukioloja. Museoon pääsee tutustumaan myös sopimuksen mukaan.

Kulttuuripalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	824	900	200	200	-77,8	2	2
Toimintakulut	-27358	-28323	-24661	-24661	-12,9	-25	-25
Toimintakate/ Jäämä	-26534	-27423	-24461	-24461	-10,8	-24	-24
VUOSIKATE	-26534	-27423	-24461	-24461	-10,8	-24	-24
Poistot ja arvonalennukset							
TILIKAUDEN TULOS	-26534	-27423	-24461	-24461	-10,8	-24	-24
Tilikauden yli-/alijäämä	-26534	-27423	-24461	-24461	-10,8	-24	-24

2.2.3 Liikunta ja nuorisopalvelut

Tavoite:*

Vapaa-aikatoimen tavoitteena on tukea ja edistää kaikkien ikäryhmien hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä. Liikunta on selkeästi yhteydessä työkykyyn ja terveyteen. Kuntalaisten liikkumista ja liikuntaharrastuksen aloittamista edistää kunnan monipuolinen luonto, arkiympäristö sekä rakennetut liikuntapaikat yhdessä. Nämä mahdollistavat säännöllisen liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden harjoittamisen. Kuntalaisia aktivoidaan erilaisilla kampanjoilla vuoden aikana.

Kuntalaisella tulisi olla matala kynnys osallistua tarjottuihin liikkumisen mahdollisuuksiin. Tätä edistää liikuntapaikkojen saavutettavuus ja monipuolisuus. Kuntosalin saavutettavuutta on lisätty tarjoamalla erityisryhmille ja senioreille salipassi omaehtoiseen harjoitteluun kuntosalilla. Frisbeegolfradan kehittäminen saatettiin karttojen ja opasteiden osalta valmiiksi vuoden 2024 aikana. Vuonna 2023 käynnistyneelle liikunnallisen elämäntavan

kehittämishankkeelle yhdessä Isojoen kunnan kanssa haetaan hankkeelle jatkohanke vuodelle 2025 ja tätä varten talousarvioon varataan liikunnanohjaajan palkkamenot. Hankkeella on tällä hetkellä palkattu yksi yhteinen työntekijä kahden kunnan alueelle, jonka tehtävä on lisätä eri ikäryhmien liikunnallisia elämäntapoja. Pääpaino hankkeella on työikäisen väestön elintapaohjauksella.

Nuorisotyössä painopistealueina ovat tavoitteellisten peruspalvelujen turvaaminen, elinolojen parantaminen, sosiaalinen vahvistaminen sekä nuorten kasvun tukeminen aktiivisiksi kansalaisiksi. Nuorille suunnattua tietoa jaetaan eri kanavia käyttäen ja hyödynnetään muun muassa sosiaalisen median keinoja. Karijoella toimii nuorisovaltuusto, jonka kautta nuoret pääsevät osallisiksi päätöksentekoon ja tuomaan ajatuksiaan päättäjien tietoon. Loppusyksystä 2024 valitaan nuorisovaltuusto kaudelle 2025. Nuorisovaltuusto on 4-8 paikkainen.

Nuorisotila toimii niin sanotussa Mäkisen talossa. Nuorisotilaan on palkattu valvoja, joka pitää tilaa sovitusti auki kahdesti viikossa. Yhdistyksien kautta nuorilla on mahdollisuus käyttää Kuuselan, Ohrikylän sekä Myrkyn koulun tiloja. 15-20 -vuotiaille nuorille tarjotaan kuntosalin käyttöä avaimen lunastamisen hinnalla.

Nuorisotoimen ostopalveluihin vuodelle 2025 on varattu etsivän nuorisotyön maksuosuutta 2650 euroa.

Solmu Mäkirannan rahasto perustettiin vuoden 2011 alussa, minkä tarkoituksena on tukea paikkakuntalaisia 15 – 29 -vuotiaita urheilussa menestyneitä nuoria sekä avustaa opiskelijoita. Rahastosta käytetään vuoden 2025 kuluessa varoja myös edistämään nuorten terveellisiä elämäntapoja sekä nuorten urheilua, liikuntaa ja opiskelua.

Kuntalaisille turvataan mahdollisuus kehittävään vapaa-aikaan ja viihtyvyyteen tukemalla avustuksin sekä yhteistyöllä järjestötoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä vapaa-ajanpalveluja yhteistyössä eri hallintokuntien ja organisaatioiden kanssa. Vuodelle 2025 on varattu toimintaan avustusmääräraha. Lisäksi palkitaan vuoden lopussa Vuoden karijokinen ja ryhtinuori/ryhtinuoret.

Liikunta- ja nuorisopalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	27010	3000	20500	20500	583,3	21	21
Toimintakulut	-114488	-157593	-170133	-170133	8,0	-170	-170
Toimintakate/ Jäämä	-87478	-154593	-149633	-149633	-3,2	-149	-149
VUOSIKATE	-87478	-154593	-149633	-149633	-3,2	-149	-149
Poistot ja arvonalennukset	-17819	-19159	-15556	-15556	-18,8	-16	-16
TILIKAUDEN TULOS	-105297	-173752	-165189	-165189	-4,9	-165	-165
Tilikauden yli-/alijäämä	-105297	-173752	-165189	-165189	-4,9	-165	-165

2.3 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Vastaava viranhaltija: sivistysjohtaja

2.3.1 Opetustoimen hallinto

Tavoite:*

Lautakunnan ja hallinnon tehtävänä on tukea kouluja ja varhaiskasvatusta niiden opetus- ja kasvatustyössä.

Yhteisten koulujen toiminnan kehittämiseen osallistumalla taataan Karijoen kunnan oppilaille parhaat jatko-opintoedellytykset.

Opetustoimen hallinto Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-3698	-2250	-2250	-2250	0,0	-2	-2
Toimintakate/ Jäämä	-3698	-2250	-2250	-2250	0,0	-2	-2
VUOSIKATE	-3698	-2250	-2250	-2250	0,0	-2	-2
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-3698	-2250	-2250	-2250	0,0	-2	-2
Tilikauden yli-/alijäämä	-3698	-2250	-2250	-2250	0,0	-2	-2

2.3.2 Peruskoulut

Tavoite:*

Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa sisältäen sekä kasvatus- että opetustehtävän. Karijoen kunnassa perusopetus järjestetään alakoulun osalta Karijoen koulussa ja toiminta perustuu vuonna 2016 käyttöön otettuun valtakunnalliseen opetussuunnitelmaan, jota on täydennetty paikallisin osin alueellisena yhteistyönä. Perusopetuksen tarkoituksena on varmistaa koulutuksen tasa-arvo ja laatu sekä luoda hyvät edellytykset oppilaiden kasvuille, kehitykselle ja oppimiselle turvallisessa ja hyvinvointia edistävässä oppimisympäristössä. Opetussuunnitelmaan lisätään 1.8.2025 alkaen yhteensä 3 viikkotuntia vuosiluokille 1-6 valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, millä on vaikutusta koulun tuntikehykseen ja siten talousarvioon. Opetussuunnitelmaa tarkennetaan vuosittain koulun omalla lukuvuosisuunnitelmalla.

Karijoen koulussa on vuoden 2025 kevätlukukaudella 4 luokanopettajaa, erityisopettaja ja 3 koulunkäynninohjaajaa. Lisäksi koululla jatkaa kevätlukukauden OPH:n hankerahan turvin määräaikainen resurssiopettaja. Syyslukukauden alusta alkaen Karijoen koululla jatkaa 4 perusopetusryhmää sekä 3-4 koulunkäynninohjaajaa. Koulukuraattorin ja vastaavan kuraattorin palvelut tulevat Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kautta.

Perusopetuksen tavoitteena on kohdentaa käytettävissä olevat resurssit siten, että opetus säilyy tasokkaana ja turvallisena. Ilmapiirin tulisi olla oppimista tukevaa, joka edistää lapsen/nuoren kasvua ja kehitystä ottamaan vastuuta omasta elämästä. Tavoitteena on, että oppilas omaksuu opinnoissaan ja elämässään tarpeellisia tietoja ja taitoja, sekä ottaa kehitysvaiheelleen sopivasti vastuuta omasta oppimisestaan. Tavoitteena on myös kunkin oppilaan realistisen minäkuvan ja oppimisen ilon vahvistaminen ja säilyminen. Oppimaan

oppimisen taitojen kehittyminen on perusta tavoitteelliselle ja elinikäisille oppimisille. Oppilailla on myös mahdollisuus osallistua koulun toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen. Kodin ja koulun yhteistyö on tärkeä osa koulun toimintakulttuuria.

Opetus ja arviointi Karijoen koulussa järjestetään Karijoen kunnan OPS:n tavoitteiden ja opetussisältöjen mukaisesti. Perusopetuksen lisäksi koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta jatkuu koulun alaisuudessa ja sitä hoitavat koulunkäynninohjaajat. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on lyhentää pienten koululaisten yksinoloaikaa ennen ja jälkeen koulupäivän.

Lukuvuosi	1. lk	2. lk	3. lk	4. lk	5. lk	6. lk	yht.
2021-22	5	12	13	8	7	8	53
2022-23	9	7	15	13	9	9	62
2023-24	12	9	6	15	13	10	65
2024-25	13	13	9	6	14	14	69
2025-26	7	13	13	9	6	14	62
2026-27	9	7	13	13	9	6	57
2027-28	6	9	7	13	13	9	57
2028-29	3	6	9	7	13	13	51
2029-30	4	3	6	9	7	13	42
2030-31	9	4	3	6	9	7	38

Riskit

- Ikääntyvä koulurakennus ja sen rakenteiden ja tekniikan kunto/kestävyys
- Kunnan syntyvyys ja oppilasmäärän kehitys
- Erityisen tuen oppilasmäärän kasvava kehitys ja heidän tuen järjestäminen

Peruskoulut Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	105296	91100	75000	75000	-17,7	75	75
Toimintakulut	-766709	-904565	-908651	-908651	0,5	-909	-909
Toimintakate/ Jäämä	-661413	-813465	-833651	-833651	2,5	-834	-834
VUOSIKATE	-661413	-813465	-833651	-833651	2,5	-834	-834
Poistot ja arvonalennukset	-31587	-13623	-12267	-12267	-10,0	-12	-12
TILIKAUDEN TULOS	-693000	-827088	-845918	-845918	2,3	-846	-846
Tilikauden yli-/alijäämä	-693000	-827088	-845918	-845918	2,3	-846	-846

2.3.3 Yhteiset koulut

Tavoite:*

Tavoitteena on taata yläkoulun oppilaille sellaiset tiedot, taidot ja valmiudet, että he selviytyvät mahdollisimman hyvin jatko-opinnoissa ja työelämässä. Yhteisten koulujen toiminnan kehittämiseen osallistamalla, taataan Karijoen kunnan oppilaille parhaat mahdollisuudet jatko-opintoihin.

Karijoella on sopimus Kristiinankaupungin kanssa yläkouluikäisten oppilaiden koulutuksesta.

Yhteiset koulut Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	22310	34427	60092	60092	74,5	60	60
Toimintakulut	-367520	-361450	-386554	-386554	6,9	-387	-387
Toimintakate/ Jäämä	-345210	-327023	-326462	-326462	-0,2	-327	-327
VUOSIKATE	-345210	-327023	-326462	-326462	-0,2	-327	-327
Poistot ja arvonalennukset	-5387	-4680	-251	-251	-94,6	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-350597	-331703	-326713	-326713	-1,5	-327	-327
Tilikauden yli-/alijäämä	-350597	-331703	-326713	-326713	-1,5	-327	-327

2.3.4 Varhaiskasvatus

Tavoite:*

Varhaiskasvatus koostuu kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuudesta. Se koostuu Karijoella päiväkodista, lasten kotihoidontuesta ja esiopetuksesta. Varhaiskasvatuksen toimintaa toteutetaan lapsilähtöisesti varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Varhaiskasvatuspalvelua käyttävien lasten määrä laskee hieman tulevalla toimikaudella. Tukea tarvitsevien lasten määrä, erilaisten haasteiden lisääntyminen lapsilla ja perheiden erilaiset tilanteet tuovat haasteita kasvatustyöhön. Tuen tarpeiden tarkempi määrittely ja hallintopäätösten valmistelu lisäävät henkilökunnan työtä. Henkilökunnan koulutus erilaisten haasteiden käsittelemiseen sekä niiden kanssa työskentelemiseen lisääntyvät ja haastavat myös henkilökunnan jaksamista ja osaamista. Henkilökunnan työhyvinvointiin tuleekin kiinnittää entistä enemmän huomiota ja hoitaa sitä entistä paremmin ja tehokkaammin.

Lapsen oppimisen polku jatkuu joustavasti varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja sieltä kouluun lapsen tarpeista lähtevänä. Varhaiskasvatus tarjoaa terveellisen, turvallisen ja virikkeellisen kasvuympäristön jokaiselle lapselle. Varhaiskasvatus toteutetaan Päivärinteen tiloissa. Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään esiopetuksen tiloissa. Hyvä ja laadukas kasvatus, opetus ja hoito tukevat lapsen kasvua ja kehitystä. Leikki, luonto ja ympäristössä tapahtuva toiminta sekä liikunta kaikissa muodoissaan ovat tärkeitä asioita varhaiskasvatuksessamme.

Yhteistyö kotien kanssa on tärkeä osa lapsen tasapainoisen kasvun kannalta. Lasten kuuleminen ja osallisuus ikätason mukaisesti toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja työskentelee päiväkodilla neljä tuntia viikossa. Erityisopettajan palveluiden tarve näyttää lisääntyvän lasten erilaisten haasteiden ja ongelmien lisääntymisen myötä. Palvelun riittävyys tulee olemaan haaste tulevinakin vuosina.

Varhaiskasvatuksessa haasteena on pätevän ja kelpoisen henkilökunnan saaminen. Vuoteen 2030 mennessä jokaisessa ryhmässä pitäisi olla yksi varhaiskasvatuksen opettaja, yksi varhaiskasvatuksen sosionomi ja yksi varhaiskasvatuksen lähihoitaja. Haasteena jo pidemmän ajan kuntamme varhaiskasvatuksessa on ollut pätevän henkilökunnan saatavuus niin vakituisiin työsuhteisiin kuin sijaisuuksiinkin. Vuoden 2021 elokuun alussa varhaiskasvatustaloon on tullut tarkennuksia henkilöstömitoituksen toteutumisesta. Tilapäinen mitoituksesta poikkeaminen on jatkossa mahdollista ainoastaan lapsen hoitoaikoihin liittyvistä syistä eli mitoituksesta poikkeaminen ei ole mahdollista henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Tulevaisuudessa tulee kiinnittää huomiota varhaiskasvatuksen sosionomien rekrytointiin.

Vuoden 2025 tavoitteena on varhaiskasvatuksen sähköisten palveluiden kehittäminen. Käytössämme olevaa järjestelmää on kehitetty ja uudistettu ja työ jatkuu sähköisen palvelun toimittajan taholta. Vuonna 2025 otetaan käyttöön huoltajille suunnattu sovellus sähköisten palvelujen käyttöön.

Esiopetus

Karijoen esiopetus toteutetaan perusopetuslain ja esiopetussuunnitelman mukaisesti. Turvallinen oppimisympäristö on erityisen tärkeä, jotta esiopetukseen on mukava tulla ja lapset viihtyvät ja oppivat. Lapsen kasvua tukee myös tasokas opetus. Tämä taataan riittävällä henkilöstöllä sekä riittäväillä tilaratkaisuilla. Pidämme yhteistyötä huoltajien kanssa erityisen tärkeänä lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemisessa.

Opetuksessa huomioidaan lasten henkilökohtaiset oppimisen haasteet. Tässä apuna käytämme pienryhmätoimintaa. Hyödynnämme myös kaikki mahdolliset yhteistyötahot. Koulukuraattorin palvelut ostetaan Kauhajoelta. Moniammatillisen yhteistyön avulla lapset saavat tarvittavan avun riittävän ajoissa.

Niin kuin varhaiskasvatuksessa myös esiopetuksen puolella riskitekijänä on pätevien sijaisten ja henkilökunnan saaminen. Tarvetta on erityisesti kelpoisille opettajille, mutta myös muun pätevän henkilökunnan löytyminen on vaikeaa. Esiopetuksessa erityisopetuspalveluiden tarve lisääntyy samalla tavalla kuin yleisestikin varhaiskasvatuksen puolella. Tällä hetkellä esiopetukseen on varattu neljä tuntia viikossa, jonka riittävyys on haasteellista lasten lisääntyvien tuen tarpeiden ja haasteiden vuoksi.

Varhaiskasvatus Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	69444	33778	22000	22000	-34,9	22	22
Toimintakulut	-811620	-770732	-768776	-768776	-0,3	-769	-769
Toimintakate/ Jäämä	-742176	-736954	-746776	-746776	1,3	-747	-747
VUOSIKATE	-742176	-736954	-746776	-746776	1,3	-747	-747
Poistot ja arvonalennukset	-44817	-39897	-38101	-38101	-4,5	-38	-38
TILIKAUDEN TULOS	-786993	-776851	-784877	-784877	1,0	-785	-785
Tilikauden yli-/alijäämä	-786993	-776851	-784877	-784877	1,0	-785	-785

2.4 Tekninen lautakunta

Vastaavat viranhaltijat: tekninen johtaja ja rakennustarkastaja (rakennusvalvonta)

2.4.1 Rakennusvalvonta

Tavoite:*

	2025	2026	2027
Henkilöstö	0,5	0,5	0,5
Myönnetyt rakennus- ja toimenpideluvat	30	30	30
RJ:n mukaiset ilmoitukset	10	10	10

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa maankäyttö- ja rakennuslain sekä –asetuksen toteutumista.

Rakennusvalvonnan tavoitteena on edistää turvallisen, terveellisen ja viihtyisän rakennetun ympäristön muodostumista: suunnitelmien, tarkastuksen, neuvonnan ja ohjauksen, rakennustyön ja rakennetun ympäristön sekä hyvän asiakaspalvelun avulla. Tavoitteena on käsitellä lupahakemukset viipymättä heti kun lupakäsittelyä varten tarvittavat asiakirjat on toimitettu rakennusvalvontaan.

Rakennusjärjestystä ryhdytään uudistamaan siten että se vastaa maankäyttö- ja rakennuslain korvaavaa kaavoitus- ja rakentamislakia.

Yksityistieavustukset:

Hyväkuntoiset yksityistiet ovat tärkeä osa kunnan tieverkkoa. Yksityistieavustuksia jakamalla pyritään turvaamaan asuminen, vapaa-ajan asuminen, maa- ja metsätalouden sekä yritystoiminnan harjoittaminen yksityisteiden vaikutuspiirissä.

Lautakunnan tavoitteena on jakaa vuosittain tiekunnille kunnossapitoavustusta talousarvioon varatusta määrärahasta.

	2025	2026	2027
Yksityistieavustus/€	15.000	15.000	15.000
Avustettavat tiet/km	37	37	37

Rakennusvalvonta Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	2856	6000	6000	6000	0,0	6	6
Toimintakulut	-57227	-52765	-56674	-56674	7,4	-57	-57
Toimintakate/ Jäämä	-54371	-46765	-50674	-50674	8,4	-51	-51
VUOSIKATE	-54371	-46765	-50674	-50674	8,4	-51	-51
Poistot ja arvonalennukset							
TILIKAUDEN TULOS	-54371	-46765	-50674	-50674	8,4	-51	-51
Tilikauden yli-/alijäämä	-54371	-46765	-50674	-50674	8,4	-51	-51

2.4.2 Tekninen hallinto

Tavoite:*

Teknisen toimen tavoitteena on luoda viihtyisä, terveellinen ja turvallinen elinympäristö. Tekninen toimi huolehtii yhdyskunnan toiminnan ja kehittämisen edellyttämistä toimenpiteistä kuten suunnittelu-, rakentamis-, käyttö- ja kunnossapitotehtävistä. Hallinnon tavoitteena on mahdollistaa toiminta-ajatuksen toteutuminen.

	2025	2026	2027
Henkilöstö	1,5	1,5	1,5

Tekninen hallinto Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	3600	3600	3600	3600		4	4
Toimintakulut	-129166	-112747	-114318	-114318	1,4	-114	-114
Toimintakate/ Jäämä	-125566	-109147	-110718	-110718	1,4	-110	-110
VUOSIKATE	-125566	-109147	-110718	-110718	1,4	-110	-110
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-125566	-109147	-110718	-110718	1,4	-110	-110
Tilikauden yli-/alijäämä	-125566	-109147	-110718	-110718	1,4	-110	-110

2.4.3 Yleiset työt

Tavoite:*

Liikenneväylät:	2025	2026	2027
Kunnan hoidossa olevat yksityistiet, km	48,2	48,2	48,2
Kaavatiet, km	7,0	7,0	7,0

Tiet pyritään hoitamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Tavoitteeseen päästään kilpailuttamalla tienhoitourakat säännöllisesti.

Tavoitteena on jatkuvasti parantaa tieverkoston kuntoa sekä lisätä liikenneturvallisuutta. Tavoitteena on saada kunnan kanssa hoitosopimuksen tehneiden, ns. nukkuvien tiekuntien hallinto ajan tasalle.

Jätehuolto:

Ylikylän suljetun kaatopaikan sulkemistöitä jatketaan. Tavoitteena on saada alue sellaiseen kuntoon, että kaatopaikalle voidaan tehdä määräysten mukainen lopullinen tiivis pintakerros.

Puistot ja muut yleiset alueet:	2025	2026	2027
Hoidettuja puistoja (ha)	6	6	6

Puistoihin ja yleisiin alueisiin kuuluvat puistoalueet, leikkikenttä, Peurajärven uimaranta, Myrkyn vapaa-ajan keskuksen uimaranta ympäristöineen sekä kiinteistöjen pihat ja puutarhat.

Tavoitteena on, ettei asemakaava-alueella ole kunnan omistuksessa hoitamattomia joutomaa-alueita. Kunnan omistamat alueet pyritään rakentamaan helppohoitoisiksi puistoiksi mahdollisuuksien mukaan. Rakentamattomat tontit pidetään siisteinä heinäniitolla ja vesakonraivauksella.

Puistojen hyvä hoito edellyttää kesällä lisätyövoiman palkkaamista. Kesäajaksi palkataan puutarha- ja puistotöihin koululaisia.

Tavoitteena on hyvin hoidetut, monikäyttöiset ja viihtyisät puisto- ja yleiset alueet.

Yleiset työt Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	4099		1000	1000	100	1	1
Toimintakulut	-116367	-97650	-103827	-103827	6,3	-104	-104
Toimintakate/ Jäämä	-112268	-97650	-102827	-102827	5,3	-103	-103
VUOSIKATE	-112268	-97650	-102827	-102827	5,3	-103	-103
Poistot ja arvonalennukset	-49934	-39520	-32140	-32140	-18,7	-32	-32
TILIKAUDEN TULOS	-162202	-137170	-134967	-134967	-1,6	-135	-135
Tilikauden yli-/alijäämä	-162202	-137170	-134967	-134967	-1,6	-135	-135

2.4.4 Kiinteistöt

Tavoite:*

Metsätilat:

Tekninen toimi huolehtii kunnan metsäomaisuudesta. Palvelut ostetaan ulkopuolisilta palvelujentarjoajilta.

Nuoria metsiä hoidetaan sekä taimikonhoitotöitä tehdään vuosittain 10 - 15 ha:n alalla. Oikea-aikaisilla harvennuksilla ja taimikonhoitotöillä turvataan puuston järeytymisen ja metsätilojen arvon nousu. Päätehakkuukäisiä metsiä hakataan ajallaan, huomioiden kuitenkin puutavaran markkinahinta mahdollisimman hyvän tuoton saamiseksi. Myytävät leimikot kilpailutetaan.

Rakennusten painopistealueena ovat niiden terveellisyys, turvallisuus, viihtyisyys sekä kunnossapitotoimien oikea-aikaisuus.

Asuinhuoneistot:

Vuokrahuoneistoihin tehdään tarvittavia vuosi- ja peruskorjauksia. Kiinteistöille laadittuja kiinteistökortteja päivitetään korjaustöiden yhteydessä. Asuntojen kunnossapidossa huomioidaan käyttäjien tarpeet ja voimassa olevat rakentamismääräykset.

Muut kiinteistöt:

Kiinteistöille tehdään vuosikorjauksia ja tarvittaessa peruskorjauksia. Myös näiden rakennusten kiinteistökortteja päivitetään korjaustöiden yhteydessä.

Kunnossapidossa huomioidaan käyttäjien tarpeet ja voimassa olevat rakentamismääräykset.

Kiinteistöt Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	26074	80000	80000	80000		80	80
Toimintakulut	-675158	-460614	-511910	-511910	11,1	-512	-512

Toimintakate/ Jäämä	-649084	-380614	-431910	-431910	13,5	-432	-432
VUOSIKATE	-649084	-380614	-431910	-431910	13,5	-432	-432
Poistot ja arvonalennukset	-116742	-116215	-115935	-115935	-0,2	-116	-116
TILIKAUDEN TULOS	-765826	-496829	-547845	-547845	10,3	-548	-548
Tilikauden yli-/alijäämä	-765826	-496829	-547845	-547845	10,3	-548	-548

2.4.5 Tukipalvelut

Tavoite:*

Tukipalvelut huolehtii kunnan kiinteistöjen (pois luettuna hyvinvointialueelle vuokratut kiinteistöt) siivouksesta.

Tukipalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Toimintatuotot	140031	123250	135000	135000	9,5	135	135
Toimintakulut	-141051	-110496	-111938	-111938	1,3	-112	-112
Toimintakate/ Jäämä	-1020	12754	23062	23062	80,8	23	23
VUOSIKATE	-1020	12754	23062	23062	80,8	23	23
Poistot ja arvonalennukset	-495	-305	-184	-184	-39,7	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1515	12449	22878	22878	83,8	23	23
Tilikauden yli-/alijäämä	-1515	12449	22878	22878	83,8	23	23

2.4.6 Vesihuolto

Tavoite:*

	2025	2026	2027
Verkkoon pumpattu vesimäärä m ³	30.000	30.000	30.000

Tavoitteena on turvata vesilaitoksen asiakkaille kaikissa tilanteissa häiriötön puhtaan veden saanti. Vedenlaatua tarkkaillaan säännöllisesti otettavilla vesinäytteillä. Vesihuoltoon on laadittu talousveden valvontatutkimusohjelma. Vesilaitoksen linjaston kuntoa tarkkaillaan ja tehdään tarvittaessa ennakoivia huoltotoimenpiteitä.

Viemäriverkon toimivuutta seurataan jatkuvasti. Verkostolle tehdään tarvittaessa ennakoivia huoltotoimenpiteitä mm. vuoto- ja hulevesien linjastoon pääsyn estämiseksi. Vesilaitokselle on laadittu varautumissuunnitelma.

Vesi- ja viemärilaitos Tuloslaskelma	Tilinp. 2023	Ed.Budj. 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2tuh. 2026	TS3tuh. 2027
Liikealijäämä/-ylijäämä	-11093	14145	-1591	-1591	-111,2	-2	-2
Rahoitustuotot ja kulut							
Korkokulut						0	0
Korvaus jäännös- pääomasta	-8013	-8000	-8013	-8013	0,2	-8	-8
Ylijäämä/-alijäämä ennen satunnaisia eriä	-19106	6145	-9604	-9604	-256,3	-10	-10
Ylijäämä/-alijäämä ennen varauksia	-19106	6145	-9604	-9604	-256,3	-10	-10
Tilikauden yli-/alijäämä	-19106	6145	-9604	-9604	-256,3	-10	-10

Perustelu:

Vesihuoltolaitoksella on oma vedenottamo. Lisäksi Sahakankaan teollisuusalueelle ostetaan vettä vesiyhtymältä. Poikkeustilanteisiin on varauduttu vesiyhteellä yksityisen vesiosuuskunnan ja vesiyhtymän verkoihin.

Karijoen kunnan vesihuoltolaitos toimittaa vettä toiminta-alueellaan kirkonkylään ja Sahakankaan teollisuusalueelle sekä muille vesijohtoverkkoon liittyneille asiakkaille. Lisäksi vettä myydään useille pienille vesilaitoksille.

Kunnan jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueena on kirkonkylän kaava-alue. Sahakankaan teollisuusalueella on oma viemäriverkosto, josta jätevedet johdetaan kirkonkylän linjastoon. Kunnalla ei ole omaa jätevedenpuhdistamo. Jätevedet johdetaan kirkonkylästä eteenpäin siirtoviemäriä pitkin Kristiinankaupungin jätevedenpuhdistamolle.

3 LIITTEET

3.1 Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelma

Vesi- ja viemärlaitos	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026 tuh	TS 2027 tuh.
Liikevaihto	88 486,86	102 150	88 300	88	88
Liiketoiminnan muut tuotot					
Tuet ja avustukset					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-18 604,99	-16 000	-17 000	-17	-17
Palvelujen ostot	-53 975,67	-49 350	-51 100	-51	-51
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1 246,05	-1 600	-2 000	-2	-2
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-211,51	-350	-333	0	0
Muut henkilösivukulut	-31,77	-50	-50	0	0
Poistot ja arvonalennukset					
*Suunnitelman mukaiset poistot	-23 874,74	-20 655	-18 908	-19	-19
Liiketoiminnan muut kulut	-1 635,32		-500	-1	-1
*Liikelylijäämä/alijäämä	-11 093,19	14 145	-1 591	-2	-2
Rahoitustuotot ja -kulut					
*Korkokulut					
*Korvaus jäännöspääomasta	-8 012,95	-8 000	-8 013	-8	-8
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-19 106,14	6 145	-9 604	-10	-10
Ylijäämä / alijäämä ennen varauksia	-19 106,14	6 145	-9 604	-10	-10
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-19 106,14	6 145	-9 604	-10	-10

*SITOVAT ERÄT

3.2 Karijoen kunnan tuloslaskelma

Hallituksen esitys
Ulkoisen/sisäinen

Talousarvio ja -suunnitelma
1.1.2025-31.12.2025

KARIJOEN KUNTA TULOSLASKELMA	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Lautakunta 2025	Hallitus 2025	Muutos %	TS2 tuh. 2026	TS3 tuh. 2027
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Liiketoiminnan myyntituotot	109.791	168.150	168.300	168.300	0,1	168	168
Täydet valtiolta saadut korvaukset	2.500						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	24.817	37.427	61.592	61.592	64,6	62	62
Muut suoritteiden myyntituotot	264.482	242.150	245.500	245.500	1,4	246	246
Myyntituotot	401.589	447.727	475.392	475.392	6,2	475	475
Maksutuotot							
Hoitopäivämaksut /ap-ip	54.513	25.800	26.000	26.000	0,8	26	26
Yhdyskuntapalvelujen maksut	2.856	6.000	6.000	6.000		6	6
Maksutuotot	57.369	31.800	32.000	32.000	0,6	32	32
Tuet ja avustukset	91.732	32.778	27.400	27.400	-16,4	27	27
Muut toimintatuotot							
Vuokratuotot	661.771	641.491	675.785	675.785	5,3	676	676
Muut toimintatuotot	16.776	3.100	10.900	10.900	251,6	11	11
Muut toimintatuotot	678.546	644.591	686.685	686.685	6,5	687	687
TOIMINTATUOTOT	1.229.237	1.156.896	1.221.477	1.221.477	5,6	1.221	1.221
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot							
Maksetut palkat ja palkkiot	-1.471.645	-1.530.506	-1.564.631	-1.564.631	2,2	-1.565	-1.565
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-18.839	-13.120	-13.300	-13.300	1,4	-13	-13
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	10.786						
Palkat ja palkkiot	-1.479.698	-1.543.626	-1.577.931	-1.577.931	2,2	-1.578	-1.578
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-329.252	-362.869	-328.891	-328.891	-9,4	-329	-329
Muut henkilösivukulut	-32.673	-34.799	-37.402	-37.402	7,5	-37	-37
Henkilösivukulut	-361.925	-397.668	-366.293	-366.293	-7,9	-366	-366
Henkilöstökulut	-1.841.623	-1.941.294	-1.944.224	-1.944.224	0,2	-1.944	-1.944
Palvelujen ostot							
Asiakaspalvelujen ostot	-383.423	-388.950	-399.204	-414.204	6,5	-414	-414
Muiden palvelujen ostot	-1.188.707	-1.171.044	-1.281.595	-1.284.595	9,7	-1.285	-1.285
Palvelujen ostot	-1.572.130	-1.559.994	-1.680.799	-1.698.799	8,9	-1.699	-1.699
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Ostot tilikauden aikana	-478.444	-457.075	-467.025	-467.025	2,2	-467	-467
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-478.444	-457.075	-467.025	-467.025	2,2	-467	-467
Avustukset							
Avustukset kotitalouksille	-14.975	-19.500	-24.000	-24.000	23,1	-24	-24
Avustukset yhteisöille	-111.988	-111.400	-227.500	-227.500	104,2	-228	-228
Avustukset	-126.964	-130.900	-251.500	-251.500	92,1	-252	-252
Muut toimintakulut							
Vuokrat	-167.637	-41.600	-82.700	-82.700	98,8	-83	-83
Muut toimintakulut	-52.109	-34.695	-35.845	-35.845	3,3	-36	-36
Muut toimintakulut	-219.746	-76.295	-118.545	-118.545	55,4	-119	-119

TOIMINTAKULUT	-4.238.906	-4.165.558	-4.462.093	-4.480.093	7,6	-4.480	-4.480
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3.009.669	-3.008.662	-3.240.616	-3.258.616	8,3	-3.259	-3.259
Verotulot	2.645.188	2.420.000	2.470.000	2.470.000	2,1	2.641	2.660
Valtionosuudet	1.185.616	950.010	1.140.633	1.140.633	20,1	1.141	1.141
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	0						
Muut rahoitustuotot	13.595	11.000	8.013	8.013	-27,2	8	8
Korkokulut	-25.807	-20.000	-35.000	-35.000	75	-35	-35
Muut rahoituskulut	-8.115	-8.000	-8.013	-8.013	0,2	-8	-8
Rahoitustuotot ja -kulut	-20.327	-17.000	-35.000	-35.000	105,9	-35	-35
VUOSIKATE	800.808	344.348	335.017	317.017	-7,9	488	507
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-295.764	-259.840	-235.829	-237.337	-8,7	-237	-237
Poistot ja arvonalentumiset	-295.764	-259.840	-235.829	-237.337	-8,7	-237	-237
Satunnaiset tuotot ja kulut							
Satunnaiset kulut	-31.134						
Satunnaiset tuotot ja kulut	-31.134						
TILIKAUDEN TULOS	473.910	84.508	99.188	79.680	-5,7	251	270
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	473.910	84.508	99.188	79.680	-5,7	251	270

3.3 Talousarvio investoinneista

	Budjetti	Bud/TS1	Bud/TS2
	2025	2026	2027
9107 KAAVOITUS			
RAKENNUUTTAMINEN	-30.000		
INVESTOINTIMENOT	-30.000		
INVESTOINNIT NETTO	-30.000	0	0
9418 PÄIVÄRINNE			
KÄYTTÖOMAISUUDEN OSTOT	-5.000		
INVESTOINTIMENOT	-5.000		
INVESTOINNIT NETTO	-5.000	0	0
9420 KARIJOEN KOULU			
KÄYTTÖOMAISUUDEN OSTOT	-15.000		
INVESTOINTIMENOT	-15.000		
INVESTOINNIT NETTO	-15.000	0	0
9664 LIIKUNTATOIMI/ KALUSTO			
KÄYTTÖOMAISUUDEN OSTOT	-6.000		
INVESTOINTIMENOT	-6.000		
INVESTOINNIT NETTO	-6.000	0	0
9673 FRISBEEGOLF			
KÄYTTÖOMAISUUDEN OSTOT	-5.500		
INVESTOINTIMENOT	-5.500		
INVESTOINNIT NETTO	-5.500	0	0
9802 INFRAN DIGITALISOINTI			
RAKENNUUTTAMINEN	-15.000		
INVESTOINTIMENOT	-15.000		
INVESTOINNIT NETTO	-15.000	0	0
9826 VUOKRATALON KORJAUS			
OMA RAKENTAMINEN	-30.000	-30.000	-30.000
INVESTOINTIMENOT	-30.000	-30.000	-30.000
INVESTOINNIT NETTO	-30.000	-30.000	-30.000
9843 KARIJOEN KOULU			
RAKENNUUTTAMINEN	-100.000	-40.000	-40.000
INVESTOINTIMENOT	-100.000	-40.000	-40.000
INVESTOINNIT NETTO	-100.000	-40.000	-40.000
9850 SALIININKOTI			
RAKENNUUTTAMINEN	-70.000	-50.000	
INVESTOINTIMENOT	-70.000	-50.000	
INVESTOINNIT NETTO	-70.000	-50.000	0
9854 SALIININKUJA PIHAVARASTO			
RAKENNUUTTAMINEN	-70.000		
INVESTOINTIMENOT	-70.000		
INVESTOINNIT NETTO	-70.000	0	0
9856 PROSIN TALO			
RAKENNUUTTAMINEN	-50.000		
INVESTOINTIMENOT	-50.000		
INVESTOINNIT NETTO	-50.000	0	0

9857 KUNNANVIRASTO				
RAKENNUUTTAMINEN	-50.000			
INVESTOINTIMENOT	-50.000			
INVESTOINNIT NETTO	-50.000		0	0
9859 KUNTOSALI				
RAKENNUUTTAMINEN	-4.500			
INVESTOINTIMENOT	-4.500			
INVESTOINNIT NETTO	-4.500		0	0
9860 VESIHUOLTO				
OMA RAKENTAMINEN	-45.000	-45.000		-45.000
INVESTOINTIMENOT	-45.000	-45.000		-45.000
INVESTOINNIT NETTO	-45.000	-45.000		-45.000
9863 KAAVATIET RAKENTAMINEN /KUNNOSTUS				
RAKENNUUTTAMINEN	-35.000	-35.000		-35.000
INVESTOINTIMENOT	-35.000	-35.000		-35.000
INVESTOINNIT NETTO	-35.000	-35.000		-35.000
9865 TIEVALOJEN RAKENTAMINEN				
RAKENNUUTTAMINEN	-30.000			
INVESTOINTIMENOT	-30.000			
INVESTOINNIT NETTO	-30.000		0	0
9878 PEURAJÄRVI				
RAKENNUUTTAMINEN	-100.000			
INVESTOINTIMENOT	-100.000			
INVESTOINNIT NETTO	-100.000		0	0
9879 SAUKKOTIE				
RAKENNUUTTAMINEN	-10.000			
INVESTOINTIMENOT	-10.000			
INVESTOINNIT NETTO	-10.000		0	0
9880 ASUINALUEET				
RAKENNUUTTAMINEN		-100.000		-100.000
INVESTOINTIMENOT		-100.000		-100.000
INVESTOINNIT NETTO		0	-100.000	-100.000
9881 PYÖRÄPUISTO				
RAKENNUUTTAMINEN		-20.000		
INVESTOINTIMENOT		-20.000		
INVESTOINNIT NETTO		0	-20.000	0
9896 AURINKOENERGIALAITTEISTO				
KÄYTTÖMAISUUDEN OSTOT		-40.000		
INVESTOINTIMENOT		-40.000		
INVESTOINNIT NETTO		0	-40.000	0
Yhteensä				
INVESTOINTIMENOT				
OMA RAKENTAMINEN	-75.000	-75.000		-75.000
RAKENNUUTTAMINEN	-564.500	-245.000		-175.000
KÄYTTÖMAISUUDEN OSTOT	-31.500	-40.000		
INVESTOINTIMENOT	-671.000	-360.000		-250.000
INVESTOINNIT NETTO	-671.000	-360.000		-250.000

3.4 Rahoituslaskelma

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Tulorahoitus					
Vuosikate	800 807,75	344 348	317 017	488 000	507 000
Satunnaiset erät	-31 133,73				
Tulorahoituksen korjauserät	2 007,52				
Investoinnit					
Käyttöom.investoinnit	-500 117,39	-554 000	-671 000	-360 000	-250 000
Rahoitusos.investoint.	0,00				
Käyttöom.myyntitulot	344 124,74				
Muut tulot					
Varsinainen toim.ja investoin.netto	615 688,89	-209 652	-353 983	128 000	257 000
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
*Antolainasaam.lisäys					
*Antolainasaam.vähennykset					
Pitkäaik.saam.lisäys					
Lainakannan muutos					
*Pitkäaik.lain.lisäys		300 000	600 000	300 000	300 000
Pitkäaik.lain.vähennys	-239 034,00	-144 290	-116 890	-86 890	-86 890
**Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00				
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	376 654,89	-53 942	129 127	341 110	470 110

*=Sitovat erät

**=Lyhytaikaista lainaa saadaan nostaa enintään 1.000.000 euroa rahoitustilanteen mukaisesti.

3.5 Henkilöstösuunnitelma

Tulosalue	2024	2025	2026	2027
Virka- tai toiminimike				
Kunnanhallitus				
Kunnanjohtaja (v)	1			
Elinkeinopalvelut				
Yritys- ja elinvoimakoordinaattori (t)	1			
Keskustoimisto				
Hallintojohtaja (v)	1			
Toimistosihiteeri (v)	0,4	-0,4		
Toimistosihiteeri (t)	0,75			
Varhaiskasvatus				
Päiväkodin johtaja (v)	1			
Varhaiskasvatuksen opettaja (t)	2,6			
Perhepäivähoitaja/hoitajat (t)	4,8			
Varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja (t)	0			
Esikoulu				
Varhaiskasvatuksen opettaja (v)	1			
Lastenhoitaja (t)	1			
Osa-aikainen avustaja (t)	0			
Peruskoulu				
Luokanopettaja (v)	4			
Luokanopettaja, määräaikainen (v)	1			
Tuntiopettaja	0			
Erytisopettaja (v) (ei täytetty)	1			
Koulunkäyntiohjaaja, vak. (t)	2			
Koulunkäyntiohjaaja, määräaik. (t)	1			
Keittäjä (t)	1,5			
Kirjasto				
Kirjastonhoitaja (t)	1			
Kirjastovirkailija (t)	0,25			
Vapaa-aika				
Hyvinvointikoordinaattori (t)	1			
Nuorisotilan valvoja (t)	0,25			
Liikunnanohjaaja	1			
Rakennusvalvonta				
Kunnan rakennustarkastaja (v)	(ostopalv.)			
Toimistosihiteeri (t)	0,5			
Tekninen hallinto				
Toimistosihiteeri (t)	0,5			
Tekninen johtaja (v)	1			
Kiinteistöt				
Kiinteistönhoitaja (t)	2			
Talonmies-vahtim/siivous (st)	0			
Tukipalvelut				
Siivooja (t)	2,8			
Ruoanjakaja/siivooja (t)	1			
Yhteensä/muutos	36,35	-0,4		

3.6 Investointisuunnitelma

KARIJOEN KUNTA	2025	2026	2027
Kunnan rivitalo / tekninen lautakunta - Peruskorjausta	30.000	30.000	30.000
Vesi- ja viemärilaitos / tekninen lautakunta - Vesihuollon ylläpito- ja korjaushankkeita	45.000	45.000	45.000
Liikenneväylät / tekninen lautakunta - Katujen rakentaminen ja peruskorjaus	35.000	35.000	35.000
Prosin talo / tekninen lautakunta - Lattiasaneeraus	50.000		
Peurajärvi / tekninen lautakunta - Esteetön kävelylenkki ja laavu	100.000		
Päiväkoti / kasvat- ja opetuslautakunta - Pihakalusteiden päivittäminen	5.000		
Saukkotie / tekninen lautakunta - Leikkialueen kunnostus	10.000		
Tekninen infra / tekninen lautakunta - Teknisen infran digitalisointi	15.000		
Koulu / tekninen lautakunta - Liikuntasalin saneeraus	100.000		
Saliininkuja 3 rivitalo / tekninen lautakunta - Pihavarastojen uusiminen	70.000		
Teollisuusalue / tekninen lautakunta - Katuvalaistus Kauhajoentie, 15 valaisinta	30.000		
Koulu / Kasvat- ja opetuslautakunta - Kylmiöiden uusiminen	15.000		
Saliininkoti / tekninen lautakunta - Vesikaton puhdistus ja huoltomaalaus	20.000		
Kaavoitus / kunnanhallitus - Asuinalueiden kaavoitus	30.000		
Kunnanvirasto / tekninen lautakunta - Työ/neuvottelutiloja	50.000		
Saliininkoti / tekninen lautakunta - Vanhan osan sprinklerijärjestelmä	50.000	50.000	
Koulu /tekninen lautakunta - Opetusluokkien saneeraus		40.000	40.000
Asuinalueet / tekninen lautakunta - Kunnallistekniikka		100.000	100.000
Koulu / tekninen lautakunta - Aurinkoenergialaitteisto		40.000	
Kuntosali / tekninen lautakunta - Esteetön luiska	4.500		
Kuntosali / vapaa-aikalautakunta - Laitehankinnat	6.000		
Frisbeegolf / vapaa-aikalautakunta - Uudet korit keskustaajaman radalle	5.500		
Liikuntapaikat / tekninen + vapaa-aikalautakunta - Pyöräpuisto		20.000	
Yhteensä:	671.000	360.000	250.000

3.7 Meno / tuloyhdistelmä

Menot	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintamenot					
Henkilöstökulut	1 841 623	1 941 294	1 944 224	1 944 224	1 944 224
Palvelujen ostot	1 572 130	1 559 994	1 698 799	1 698 799	1 698 799
Aineet, tarvikkeet ym.	478 444	457 075	467 025	467 025	467 025
Avustukset	126 964	130 900	251 500	251 500	251 500
Muut kulut	219 746	76 295	118 545	118 545	118 545
	4 238 907	4 165 558	4 480 093	4 480 093	4 480 093
Rahoituskulut	33 922	28 000	43 013	43 013	43 013
Poistot	295 764	259 840	237 337	237 337	237 337
Arvonalentumiset					
Satunnaiset kulut	31 134				
	4 599 727	4 453 398	4 760 443	4 760 443	4 760 443
Tilikauden tulos/ylijäämä	473 910	84 508	79 680	250 680	269 680
Yhteensä	5 073 637	4 537 906	4 840 123	5 011 123	5 030 123

Tulot	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatulot					
Myyntitulot	401 590	447 727	475 392	475 392	475 392
Maksutulot	57 369	31 800	32 000	32 000	32 000
Tuet ja avustukset	91 732	32 778	27 400	27 400	27 400
Vuokratulot	661 771	641 491	675 785	675 785	675 785
Muut tulot	16 776	3 100	10 900	10 900	10 900
	1 229 238	1 156 896	1 221 477	1 221 477	1 221 477
Verotulot	2 645 188	2 420 000	2 470 000	2 641 000	2 660 000
Valtionosuudet	1 185 616	950 010	1 140 633	1 140 633	1 140 633
Rahoitustulot	13 595	11 000	8 013	8 013	8 013
	5 073 637	4 537 906	4 840 123	5 011 123	5 030 123
Tilikauden tulos/alijäämä					
Yhteensä	5 073 637	4 537 906	4 840 123	5 011 123	5 030 123

3.8 Investoinnit ja rahoitus

Menot

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Investointimenot	500 117,39	554 000	671 000	360 000	250 000
Satunnaiset erät	31 133,73				
Antolainasaamisten lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen väh.	239 034,00	144 290	116 890	86 890	86 890
Lyhytaikaisten lainojen väh.	0,00				
	770 285,12	698 290	787 890	446 890	336 890
Vaikutus maksuvalmiuteen	376 654,89		129 127	341 110	470 110
Yhteensä	1 146 940,01	698 290	917 017	788 000	807 000

Tulot

	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Vuosikate	800 807,75	344 348	317 017	488 000	507 000
Tulorah.korjauserät	2 007,52				
Investointitulot	344 124,74				
Rahoitusos. investointeihin					
Antolainojen vähennys					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		300 000	600 000	300 000	300 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys					
	1 146 940,01	644 348	917 017	788 000	807 000
Vaikutus maksuvalmiuteen		53 942			
Yhteensä	1 146 940,01	698 290	917 017	788 000	807 000

3.9 Lainamäärän kehitys

Vuosi	Milj. euroa	eur/as
2000	0,8	480
2001	0,7	411
2002	0,6	351
2003	1,3	763
2004	1,7	1030
2005	2,2	1339
2006	2,4	1500
2007	2,1	1311
2008	1,8	1114
2009	1,9	1265
2010	1,6	1047
2011	1,2	822
2012	1,4	971
2013	2,2	1512
2014	2,3	1605
2015	2,5	1832
2016	2,3	1624
2017	2	1482
2018	1,7	1279
2019	1,9	1417
2020	2	1632
2021	1,7	1632
2022	1,4	1416
2023	1,2	1250
2024	1,05	1166
2025*	1,4	1196

Lainan määrän kehitys vuosina 2000-2025; kokonaislaina 1000 euroa ja euroa/asukas

